

آیا می‌دانستید با عضویت در سایت جزوه بان می‌توانید به صورت رایگان جزوات و نمونه

سوالات دانشگاهی را دانلود کنید؟؟

فقط کافیست روی لینک زیر ضربه بزنید

[ورود به سایت جزوه بان](#)

Jozveban.ir

telegram.me/jozveban

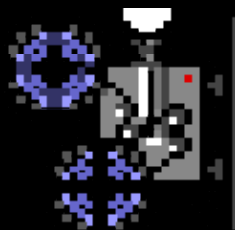
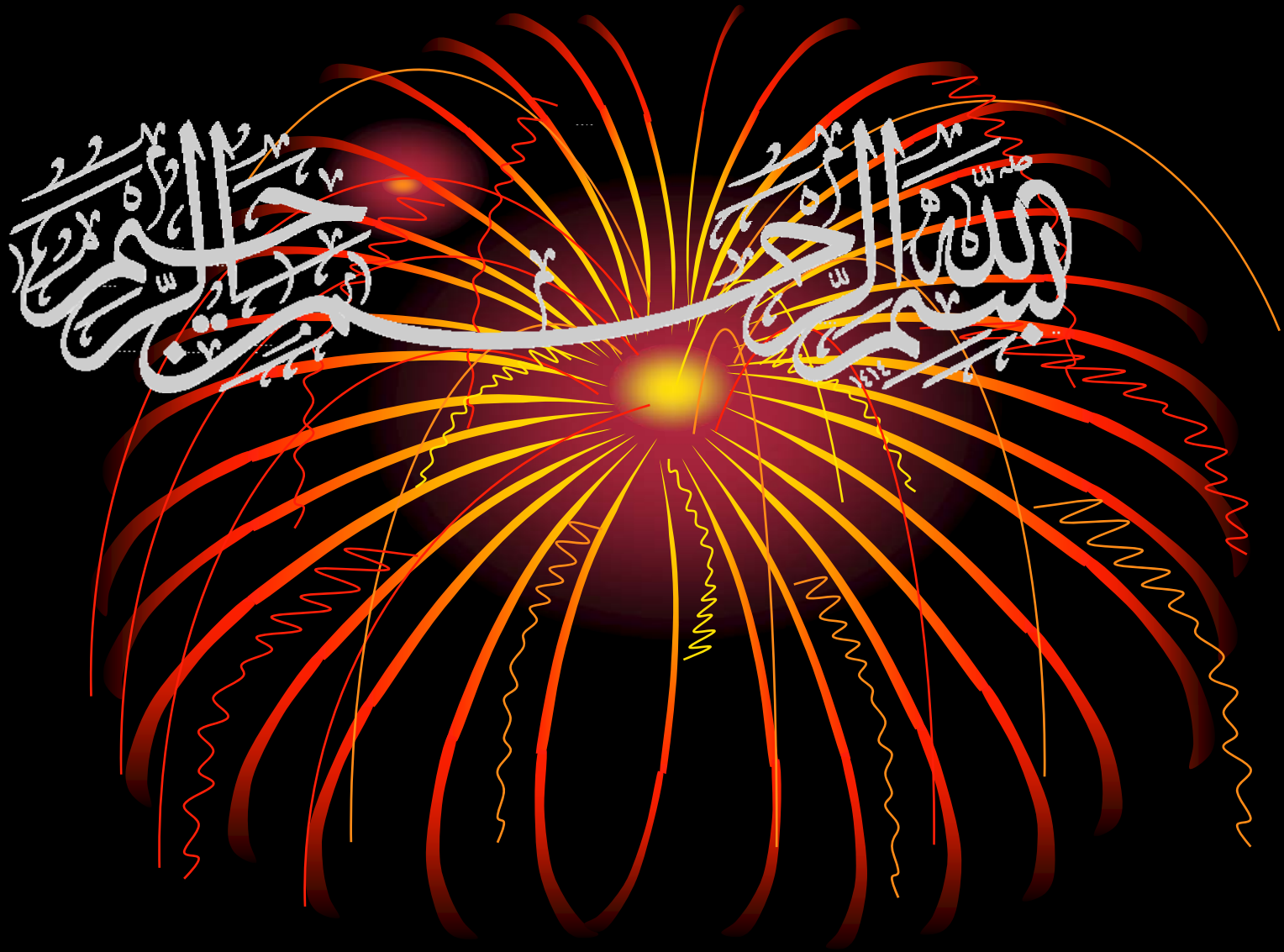
sapp.ir/sopnuu

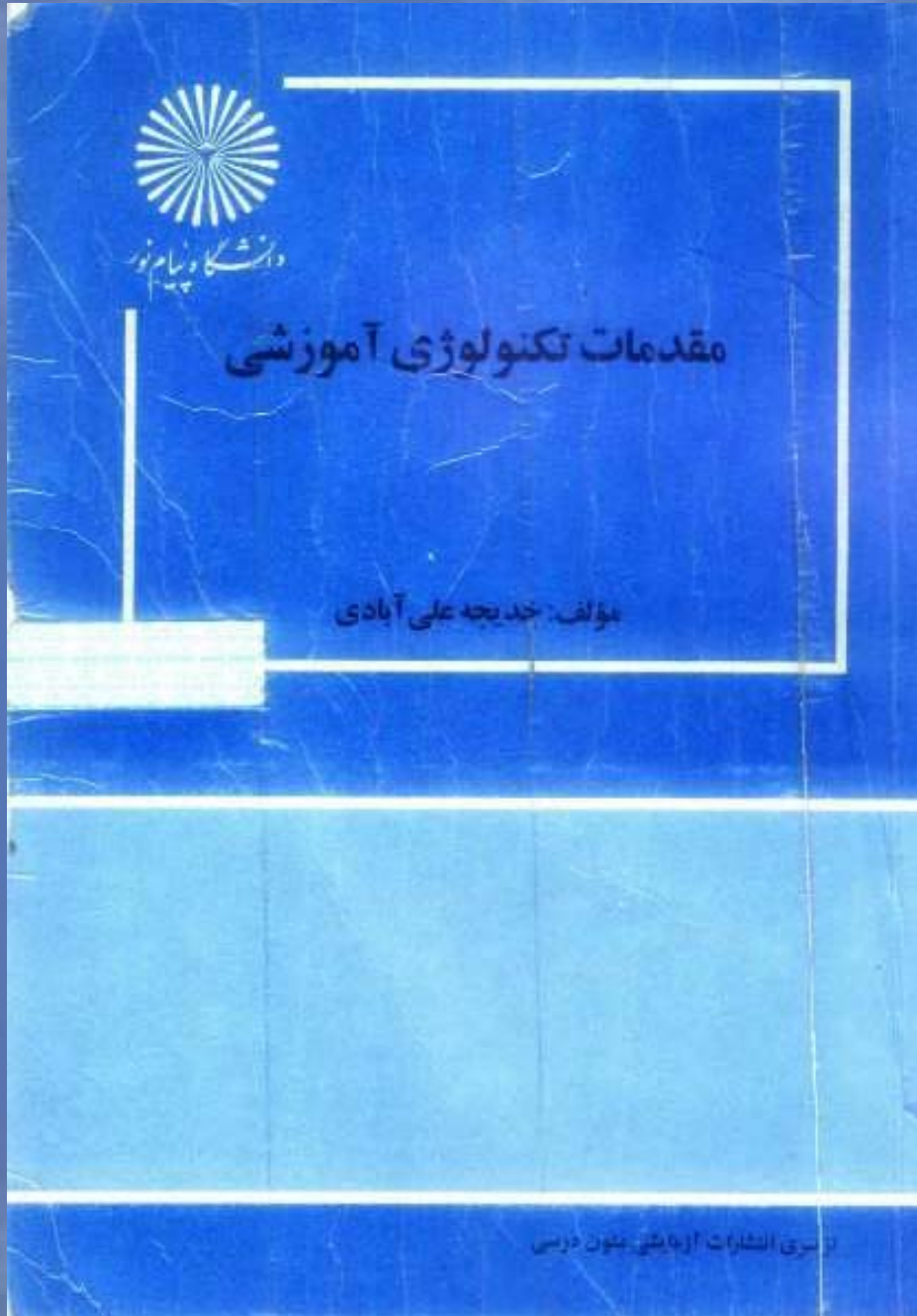
جزوات و نمونه سوالات پیام نور

@sopnuu

jozveban.ir

مقدمات تکنولوژی آموزشی

مؤلف: خدیجہ علی آبادی

تعداد واحد درسی: ۳ واحد
(واحد درسی اصلی)

هدف کلی کتاب مقدمات تکنولوژی آموزشی

**هدف کلی کتاب مقدمات تکنولوژی آموزشی
آشنایی با مفهوم تکنولوژی آموزشی، طراحی
منظم آموزشی و آشنایی با انواع رسانه ها و
کاربرد آنها در فرایند آموزش و تدریس می باشد**

تهیه کننده:

عبدالرحیم جهان آرا

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

دستیار آموزشی دانشگاه پیام نور سردشت

**مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد - عضو باشگاه
پژوهشگران جوان - عضو بنیاد نخبگان دانش پژوه شاهد -
مربی ICDL فنی و حرفه ای - طراح نرم افزارهای
آموزشی کامپیوتری - تکنولوژیست آموزشی**

بخش اول

بخش دوم

بخش سوم

سازمان

طراحی منظم آموزشی

سازماندهی گروه ها

تعیین هدفهای کلی

تنظیم زمان و فضا

تعیین هدفهای رفتاری

رسانه ها

نوشتن هدفهای رفتاری

اجرای تدریس و ارزشیابی

مخاطب

تاریخچه و مفهوم تکنولوژی

سیستم

رسانه‌های دیداری غیر شفاف

رسانه های شنیداری

رسانه های دیداری شفاف

رسانه های شنیداری دیداری متحرک

منابع انسانی و موقعیت ها

سه بعدی ها

کامپیوتر

پیش سازمان‌دهنده بخش اول

در باره تکنولوژی آموزشی و معنای آن دارای نظریه های
گوناگونی هستند بعضی آن را ابزار ، گروهی کاربرد ابزار در
آموزش و عده ای آن را کاربرد مواد می دانند

دلیل گوناگون تصورات ذهنی از تکنولوژی آموزشی نحوه
وارد شدن این رشته به سیستم آموزشی کشور است ◦

پیش سازمان‌دهنده بخش اول

سیستم‌ها دارای انواع متفاوتی می‌باشند اما هر نوع از آنها برای رسیدن به هدف یا اهداف معینی در حال کنش و واکنش می‌باشند و هر یک از آنها نیز دارای ابعاد درونداد، برونداد، فرایند و بازخورد می‌باشد

پیش سازمان‌دهنده بخش اول

تکنولوژی آموزشی مراحل پنجگانه زیر را طی کرده است

- ۱- مرحله ابزار و وسایل
- ۲- مرحله مواد آموزشی
- ۳- مرحله نظامهای درسی
- ۴- مرحله نظامهای آموزشی
- ۵- مرحله نظامهای اجتماعی

پیش سازمان‌دهنده بخش اول

آموزش پشتوانه یادگیری است

آموزش یک نوع جریان ارتباطی بین معلم و شاگرد است
که در آن معلم (گوینده) محتوا (پیام) و دانش آموز
مخاطب می باشد

پیش سازمان‌دهنده بخش اول

مفهوم ما از تکنولوژی آموزشی در این کتاب مفهوم مرحله سوم است زیرا با تربیت متخصص برای مرحله سوم، بعداً قادر خواهیم بود آنها را در دوره های بعد که مفهوم تکنولوژی تکامل می یابد به کار گیریم

هدفهای رفتاری بخش اول (تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی)

- ۱- معنی تکنولوژی آموزشی را از نظر لغوی بنویسید
- ۲- تعریف تکنولوژی آموزشی از نظر جیمز براون را از حفظ بگوید
- ۳- علومی را که تکنولوژی آموزشی از نتایج یافته های شان استفاده می کند نام ببرید

هدفهای رفتاری بخش اول (تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی)

۴- یک کلاس درس را به عنوان یک سیستم شناسایی کرده، اجزاء آن را نام ببرید، هدف هایش را مشخص کنید و کارها یا فرایندهایی را که برای رسیدن به هدف لازم است بنویسید

۵- تعریف سیستم را از حفظ بنویسید

هدفهای رفتاری بخش اول (تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی)

۶- سیستم برتر هر سیستم را بنویسید

۷- فایده‌ی دانش‌نگرش سیستم‌تیک را به‌طور خلاصه بیان کنید

۸- آموزش و یادگیری را تعریف کنید

۹- تعریف ارتباط را در دو سطر بنویسید

هدفهای رفتاری بخش اول (تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی)

۱۰- مدل ارتباطی ارسطو و شاتون و ویور را با هم مقایسه کنید

۱۱- اجزاء مدل ارتباطی لسون را فهرست کند و اشکال این مدل را
ذکر نماید

۱۲- اجزاء مدل ارتباطی ایندیانا را بنویسید

هدفهای رفتاری بخش اول (تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی)

۱۳- در صحبت با دیگران در مورد تکنولوژی آموزشی بتواند تعیین کند مفهومی که آن افراد از تکنولوژی آموزشی دارند مربوط به کدام مرحله از تکامل مفهوم تکنولوژی آموزشی است

۱۴- دلیل انتخاب مرحله ی سوم از تکنولوژی آموزشی را به عنوان مفهوم مورد استفاده در این درس بیان کنید

تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی

معلمان و مدرسان دانشگاه و افراد دیگر در باره
مفهوم تکنولوژی آموزشی و معنی آن دارای نظرهای
گوناگون هستند

تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی

بعضی از آنها تکنولوژی آموزشی ابزار (پروژکتور)
گروهی کاربرد ابزار در آموزش و عده ای آن را کاربرد
مواد (گچ) در آموزش و عده ای دیگر کاربرد روشها و
فنون تدریس می دانند

مراحل تکامل تکنولوژی آموزشی

۱- مراحل ابزار و وسایل (۱۹۰۰)

ساخت ابزار و وسایل (سخت ابزار) مجهز کردن مدارس به

پروژکتور ، ضبط صوت و گرامافون

مراحل تکامل تکنولوژی آموزشی

۲- مرحله دوم مواد آموزشی

- تولید نرم افزار آموزشی بدون توجه به معلم و شاگرد برای مدارس شروع شد

- پژوهشهای در ارتباط با تاثیر رنگ بر آموزش و اندازه تصویر و ... انجام گرفت

مراحل تکامل تکنولوژی آموزشی

۳- مرحله سوم نظامهای درسی

- از نظریه عمومی سیستمها استفاده شد

- وسایل و مواد همه در خدمت نظام بزرگتری که نظام

درسی بود قرار گرفتند متخصصین به کل یادگیری و

آموزش مدرسه ای به عنوان یک نظام گریستند

مراحل تکامل تکنولوژی آموزشی

۴- مرحله چهارم نظامهای آموزشی

- آموزش افراد با توجه به نیازهای آنان و در رابطه با جامعه آنان مطرح بود

- مواد آموزشی نیز با توجه به نیاز افراد و جامعه تهیه می شد

مراحل تکامل تکنولوژی آموزشی

۵- مرحله پنجم - نظامهای اجتماعی

- تکنولوژی آموزشی به عنوان فلسفه ای است حاکم بر کل آموزش برای رسیدن به هدفهای رشد و توسعه

مراحل تکامل تکنولوژی آموزشی

۵- مرحله پنجم - نظامهای اجتماعی

- هماهنگ کردن فعالیتهای همه سازمانهای اجرائی و آموزشی برای انجام فعالیتهای آموزشی جهت رسیدن به هدف رشد و توسعه

تکنولوژی آموزشی در ایران

مرحله اول (۱۳۰۶)

- تاسیس آزمایشگاه های فیزیک و شیمی و علوم زیستی
- تاسیس اداره کل هنرهای زیبا
- تهیه ابزار و وسایل بدون توجه به نیازهای دانش آموزان و جامعه

تکنولوژی آموزشی در ایران

مرحله دوم

- تاسیس اداره آموزشی فعالیتها ی سمعی بصری (۱۳۴۱)
- تاسیس تلویزیون آموزشی (۱۳۴۳)
- تاسیس شرکت صنایع آموزشی با هدف تهیه و تولید مواد آموزشی (۱۳۴۵)

تکنولوژی آموزشی در ایران

مرحله سوم

- تاسیس دوره فوق لیسانس تکنولوژی آموزشی با هدف تهیه کادر متخصص برای سرپرستی مراکز یادگیری (۱۳۵۳)
- شروع شدن آموزش برنامه ای و تولید مواد بر اساس آن توسط تلویزیون آموزشی (۱۳۵۳)

تکنولوژی آموزشی در ایران

مرحله چهارم

– تاسیس دانشگاه آزاد با استفاده از روش چند رسانه ای
که هدفش بر اساس نیازهای فردی و تربیت افراد
متخصص مورد نیاز جامعه بود

تکنولوژی آموزشی در ایران

مرحله پنجم

– ارائه مقالات پراکنده

تعریف تکنولوژی آموزشی

تعریف تکنولوژی از نظر لغوی

– تکنولوژی از ریشه یونانی

(technology) به معنی برخورد

سیستمیک می باشد.

تعریف تکنولوژی آموزشی

– در اوائل ، تکنولوژی آموزشی را آن رشته از فعالیتهای سیستمیک می دانستند که ماشین ، مواد و تکنیک را برای رسیدن به هدف های آموزش و پرورش به یکدیگر نزدیک می کند

تعریف جیمز براون از تکنولوژی آموزشی

طراحی ، اجرا و ارزشیابی سیستمیک تمامی فرایند یادگیری و آموزش بر اساس هدفهای مشخص و نتایج تحقیقات در زمینه های یادگیری انسانی و ارتباط و همچنین بکار گرفتن مجموعه ای از منابع انسانی و غیر انسانی به منظور ایجاد آموزش موثرتر می باشد

سیستم

مجموعه سازمان یافته از اجزاء متعامل و مرتبط
که برای رسیدن به هدفهای معینی در حال
کنش و واکنش هستند

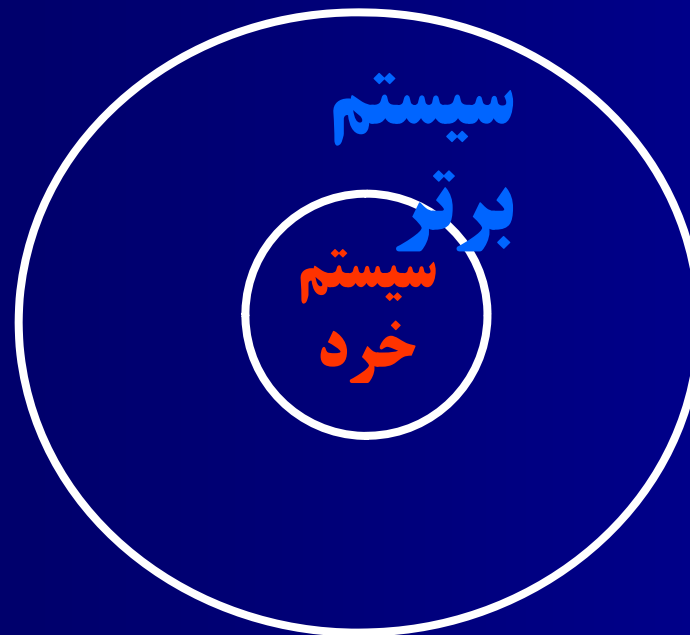

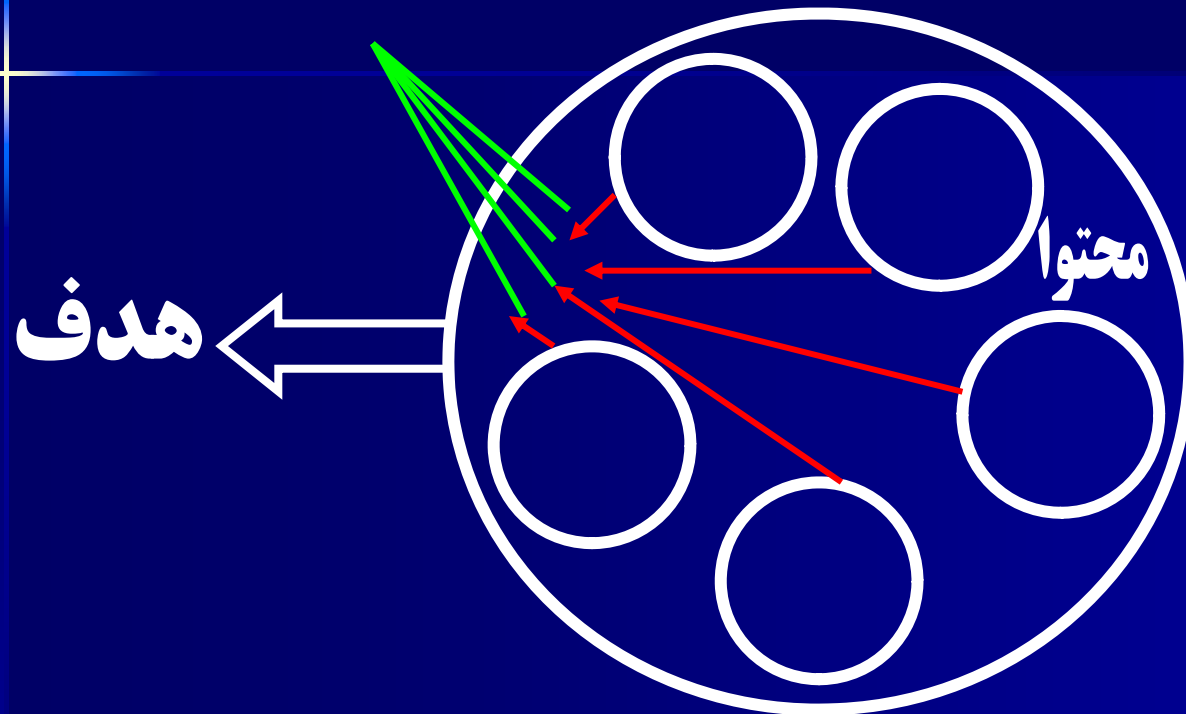
انواع سیستم از نظر اندازه

۱- سیستم خرد

۲- سیستم بزرگ

دیاگرام سیستم

محتوا (اجزاء) = معلم ، کتاب ، نقشه و ...
فرایند (فعالیت) = خواندن ، بحث کردن ، روشها و فنون
تدریس و ...

انواع سیستم

۱- سیستم طبیعی = منظومه شمسی

۲- سیستم انسان ساز = کامپیوتر

۳- سیستم ترکیبی = ترکیبی از سیستمها انسان

ساز و طبیعی (تولید برق به وسیله آب)

جنبه‌های یک سیستم

درون داد = دانش آموز و معلمان و ...

فرایند = روشهای تدریس ، فضا و امکانات و ...

برون داد = فارغ التحصیلان

باز خورد = مقایسه عملکرد برون داد با عملکرد معیار

آموزش

فعالیت‌های هدفمند معلم برای ایجاد یادگیری در
یادگیرنده

انواع آموزش

- ۱- آموزش رو در رو = آموزش کلاسی
- ۲- آموزش از راه دور = آموزش از طریق ماهواره

یادگیری

تغییرات کم و بیش دائمی در رفتار بالقوه
یادگیرنده که بر اثر تجربه حاصل می گردد

ارتباط (communication)

– ارتباط = انتقال، سرایت، تفاهم و اشتراک فکری

– ارتباط فرایند انتقال پیام از فرستنده به گیرنده پیام به شرط اینکه ذهنیات مورد نظر فرستنده به گیرنده انتقال یابد

مدل ارتباطی یک طرفه

مدلهای ارتباطی و اجزاء آن

الف) اجزاء ارتباط از نظر ارسطو

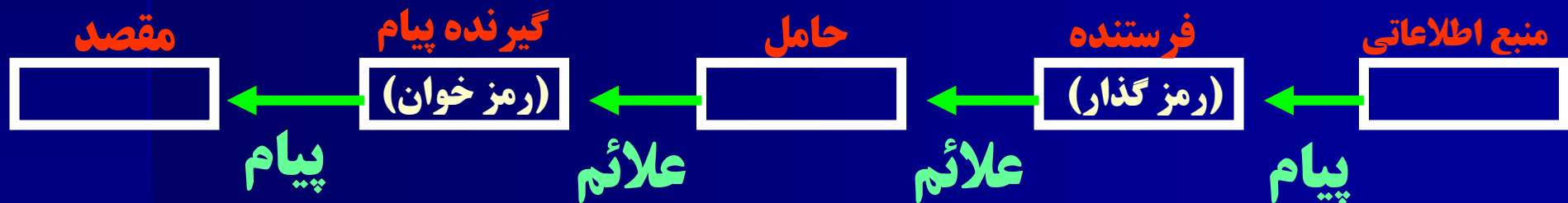
- ۱- گیرنده
- ۲- گفتار
- ۳- مخاطب

مدلهای ارتباطی و اجزاء آن

(ب) مدل ارتباطی شانون و ویور

مدلهای ارتباطی و اجزاء آن

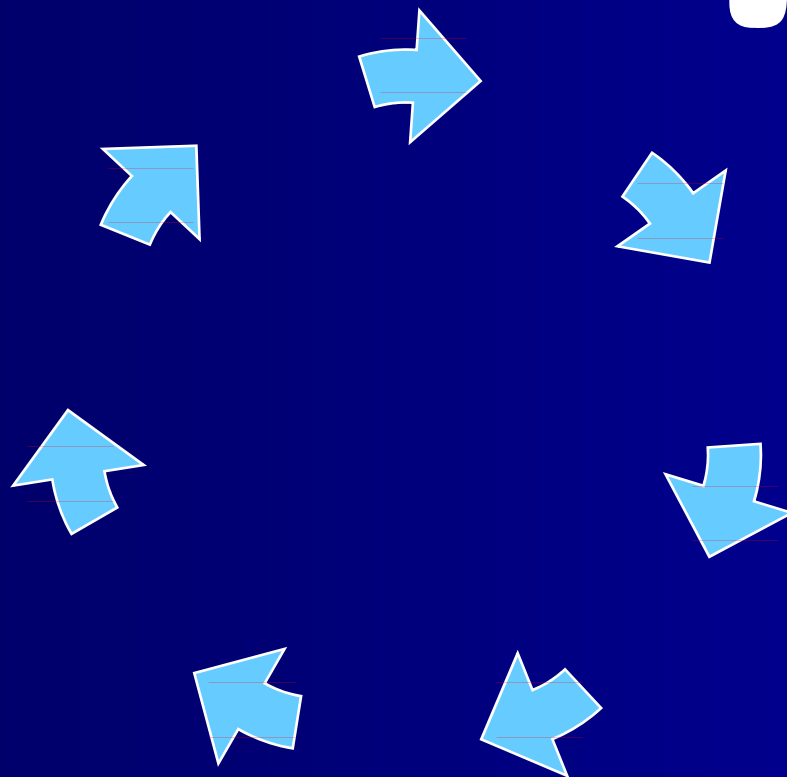
ج) عناصر مدل ارتباطی هارولد لسون

- ۱- چه کسی (گوینده پیام)
- ۲- چه می گوید (پیام)
- ۳- از چه راهی (حامل ارتباطی)
- ۴- به چه کسی (مخاطب)
- ۵- با چه تاثیری (اثر پیام گیرنده)

مدلهای ارتباطی و اجزاء آن

مدل ایندیانا

این مدل از شیوه سیستمها و روانشناسی تربیتی بهره می گیرد
و به اصول سازماندهی نیز توجه دارد

پیش سازمان دهندة قسمت اول

– هدف از ارائه یک مدل حل مسأله و یا مشکل می باشد

– مدل از روال سیستمها و ارتباط استفاده می کند

– عناصر مدل به صورتی طراحی شده اند که با یکدیگر

برای رسیدن به هدف های مشخص کار کنند

هدفهای رفتاری بخش دوم (طراحی منظم آموزشی)

۱- شکل مدل ارتباطی را که طرح منظم آموزشی بر اساس آن است با مداد روی کاغذ رسم کند

۲- مواد استفاده از طراحی منظم آموزشی را از حفظ فهرست کند

هدفهای رفتاری بخش دوم (طراحی منظم آموزشی)

۳- بدون استفاده از جزوه اجزاء یک طرح منظم آموزشی
را به طور کتبی فهرست کند

مدل منظم آموزشی

– مدل مجموعه سازمان یافته ای از روال های خاص که برای حل عملی مساله ای با هدف مشخص طراحی شده است می باشد

– هدف از ارائه یک مدل، حل مساله یا مشکل و دستیابی به هدفهای تعیین شده می باشد

یک نمونه از مدل آموزشی (ج) سازمان

۶- تعیین روشها و فنون تدریس

۷- سازماندهی گروه ها

۸- تنظیم زمان و فضا

۹- رسانه ها ، انتخاب منابع انسانی و غیر انسانی

۱۰- ارائه ، اجرای تدریس

یک نمونه از مدل آموزشی

الف) هدف ها

۱- تعیین هدفهای کلی

۲- تعیین هدفهای رفتاری

ب) مخاطب

۳- تعیین تکلیف یا تعیین سلسله مراتب یادگیری

۴- تعیین رفتار ورودی و سنجش آن

پ) ۵- انتخاب محتوا

یک نمونه از مدل آموزشی

(د) ارزشیابی

۱۱- ارزشیابی عملکرد

۱۲- بازخورد

پیش سازمان‌دهنده قسمت دوم

– قدم اول در طراحی منظم آموزشی این است که هدفهای کلی تعیین شوند

– پس از تعیین هدف های کلی هدف های رفتاری تعیین می گردند (هدفهای رفتاری بر اساس هدف های کلی تعیین می شوند)

پیش سازمان‌دهنده قسمت دوم

– هدف‌های کلی بسیار کلی و مبهم می‌باشند اما هدف‌های رفتاری روشنتر و رساتر می‌باشند

هدفهای رفتاری قسمت دوم

۱- تمام معیارهای ارائه شده برای هدفهای کلی را فهرست
وار بنویسید

۲- اشکال هر هدف کلی را که در اختیار او گذاشته می شود
فوراً بیان کند

هدفهای رفتاری قسمت دوم

۳- هر کدام از هدفهای کلی آموزشی دارای اشکال را در اختیار او قرار دهند، در مدت سه دقیقه اصلاح کند

تعیین هدفهای کلی

- اولین قدم طراحی آموزشی است
- هدفهای کلی به صورت مبهم نوشته می شوند در نتیجه برداشت افراد از آنها ممکن است متفاوت باشد

تعیین هدفهای کلی

– هدفهای کلی آموزش و پرورش در ایران از طریق شورای عالی فرهنگ و شورای برنامه ریزی تعیین می شوند

نکات لازم در نوشتن هدفهای کلی

۱- هر هدف کلی را با یک فعل بیان کنید

۲- کلمات و عبارات اضافی و غیر ضروری را حذف کنید

۳- هدف باید بر حسب بازده یا محصول یادگیری دانش آموز باشد

نکات لازم در نوشتن هدفهای کلی

۴- هدف طوری بیان شود که رفتار نهایی را نشان دهد نه موضوع درسی را

۵- هر هدف بر حسب کاری که دانش آموز در پایان انجام بیان شود

نکات لازم در نوشتن هدفهای کلی

۶- هدف فقط یک محصول یادگیری را نشان دهد نه ترکیبی از چند محصول یادگیری

۷- هدف در یک سطح کایت مناسب بیان شود

پیش سازمان‌دهنده قسمت سوم

هدفهای رفتاری بر حسب محصول و بازده یادگیری می‌باشند

هر یک از صاحب نظران هدفهای آموزشی را به طبقه‌های

مختلف تقسیم نموده‌اند در این میان بلوم هدفهای آموزشی

را به سه طبقه شناختی، روانی-حرکتی و عاطفی تقسیم‌بندی

می‌کند

هدفهای رفتاری قسمت سوم

- ۱- اگر فهرستی از طبقه بندی بلوم و گانیه در اختیار او قرار داده شود، طبقات مشترک را دسته بندی کند و در مقابل هر کدام از طبقات یک طبقه بندی، معادل آن در طبقه بندی دیگر را بنویسد
- ۲- تعریف هر کدام از طبقات طبقه بندی گانیه را از حفظ بنویسد
- ۳- اگر هدفهای رفتاری با موضوعهای مختلف درسی در اختیار دانشجو قرار داده شود، او با نوشتن طبقه هر هدف در مقابل آن هدفها را دسته بندی کند

هدفهای رفتاری قسمت سوم

۴- در موقعیت امتحانی ، با نوشتن اهداف رفتاری برای دروس خواسته شده دوره ابتدایی توانایی خود را در نوشتن اهداف نشان دهد • متن درس در اختیار او قرار می گیرد

۵- تعریف هر کدام از اجزاء هدفهای رفتاری را به طور شفاهی بیان کند

هدفهای رفتاری قسمت سوم

۶- بدون استفاده از جزوه، در شرایط امتحانی فواید استفاده از افعال استاندارد را بنویسد

۷- با خط کشیدن دور اجزاء هر هدف رفتاری و نوشتن نام جزء بر روی خط، اجزاء هر هدف رفتاری را از یکدیگر تمیز دهد

۲- تعیین هدفهای رفتاری

– تعیین هدف های رفتاری باعث می شوند که دانش آموز بداند از او چه انتظار میرود و معلم نیز با استفاده از آنها می تواند ارزشیابی منسجم تری از رفتار دانش آموزان به عمل آورد

۲- تعیین هدفهای رفتاری

– دومین قدم طراحی منظم آموزشی تبدیل هدف های کلی به هدف های رفتاری است

– هدف های رفتاری منظور از آموزش را در قالب رفتارهای مورد انتظار بیان می کند

طبقه‌بندی بازده‌های یادگیری

به کمک طبقه‌بندی می‌توان هدف‌ها را مشخص کرد
و تجارب و تدابیر ارزشیابی را طرح‌ریزی کرد

طبقه‌بندی بازده‌های یادگیری

به کمک طبقه‌بندی می‌توان هدف‌ها را مشخص کرد و
تجارب و تدابیر ارزشیابی را طرح ریزی کرد

طبقه‌بندی هدفهای آموزش بلوم (۱۹۵۶)

۱- حوزه شناختی

– یادآوری باز شناسی و رشد توانایی‌ها و مهارت‌های ذهنی

۱-۱) دانش (یادآوری روشها، فرایندها و ساختمانها و ...)

۱-۲) فهمیدن (درک یک ارتباط)

طبقه‌بندی هدف‌های آموزش بلوم (۱۹۵۶)

(۱) حوزه شناختی

(۲) حوزه عاطفی

(۳) حوزه روانی حرکتی

طبقه بندی هدفهای آموزش بلوم (۱۹۵۶)

۲- حوزه عاطفی

هدفهای این حوزه بر احساسات و عواطف و یا درجه ای از پذیرش و طرد یک مطلب تاکید می کنند

۱-۲) دریافت کردن (توجه کردن به یک محرک)

۲-۲) پاسخ دادن

طبقه‌بندی هدفهای آموزش بلوم (۱۹۵۶)

۳-۱) بکار بستن (استفاده از انتزاعات در موقعیت عینی)

۴-۱) تحلیل (شکستن یک ارتباط به اجزای تشکیل دهنده آن)

۵-۱) ترکیب (کنار هم گذاشتن اجزاء یک ارتباط)

۶-۱) ارزشیابی (داوری در مورد ارزش یک مطلب)

طبقه بندی هدفهای آموزش بلوم (۱۹۵۶)

۲-۳ ارزش قائل شدن (مجموعه ای از اندیشه ها را درونی کردن)

۲-۴ سازمان دادن به ارزشها (نظام کلی ارزشها)

۲-۵ تشخیص به وسیله یک ارزش یا مجموعه ای از ارزشها

طبقه بندی هدفهای آموزش بلوم (۱۹۵۶)

۳- حوزه روانی حرکتی

هدفهای که نیاز به مهارت حرکت ماهیچه ای یا هماهنگی عضله ای عصبی دارند در این حوزه قرار میگیرند

طبقه بندی گانیه از بازده های یادگیری

افعال استاندارد برای توانایی یاد گرفته شود	عبارات مربوط به فعل	حوزه یا خرده حوزه های بازده های یادگیری
		۱- یادگیری اطلاعات کلامی
فهرست کنید ، از حفظ پاسخ دهید	شفاهی یا کتبی	۱-۱) یادگیری کلمات (نامها، عناوین، اشعار)
بیان کنید، تعیین کنید، اعلام دارید	شفاهی یا کتبی	۱-۲) یادگیری غیر کلمات (حقایق)
خلاصه کنید	شفاهی یا کتبی	۱-۳) یادگیری معنی دار اطلاعات سازمان داده شده
		۲- مهارتهای ذهنی
تمیز دهید	با اشاره کردن، جدا کردن، زیر خط کشیدن، جور کردن اشیاء	۲-۱) تمایز حسی بین اشیاء یا مکانها یا کیفیت اشیاء
شناسایی کنید	با اشاره کردن، جدا کردن، زیر خط کشیدن، جور کردن اشیاء	۲-۲) مفاهیم محسوس
دسته بندی کنید	جدا کردن مثالهای صحیح و غلط با استفاده از یک تعریف	۲-۳) مفاهیم تعریف شده

طبقه بندی گانیه از بازده های یادگیری

افعال استاندارد برای توانایی یاد گرفته شود	عبارات مربوط به فعل	حوزه یا خرده حوزه های بازده های یادگیری
نشان دهید	یا کاربرد قواعد به طور کلی یا شفاهی یا عمل کردن به آنها	۲-۴) قواعد (استفاده از قواعد)
به وجود آورید	بطور شفاهی یا کتبی محصولی را که نیاز به استفاده از چند قاعده دارد	۲-۵) استفاده از قواعد سطح بالا (حل مساله)
ابداع کنید	از طریق گفتن، نوشتن، یا ساختن، یک راه حل تازه برای یک مساله	۳- راهبردهای شناختی
اجرا کنید، انجام دهید	با انجام اعمال بدنی یک سلسله حرکات تازه	۴- مهارتهای حرکتی
انتخاب کنید	مشارکت در یک فعالیت داوطلبانه را	۵- نگرشها

۱- اطلاعات کلامی

– قادر به اندیشه های خود بودن

– به یاد آوردن اطلاعات موجود در حافظه

۱-۱) یادگیری کلمات (به ذهن سپردن کلمات، نامها و نمادها و باز خوانی کردن آنها بدون تغییر)

۱- اطلاعات کلامی

۱-۲) یادگیری غیر کلمات (یادگیری حقایق)

۱-۳) یادگیری معنا دار (بیان اطلاعات سازمان داده شده به زبان خود)

۲- مهارت‌های ذهنی (توانستن)

به کار بستن مطالب یاد گرفته شده

۱-۲) تمیز دادن (بین ویژگی‌های خاص محرک‌ها تفاوت
(تمیز) قایل شدن)

۲- مهارت‌های ذهنی (توانستن)

۲-۲) مفاهیم محسوس (چیزهای هستند که دارای صفات فیزیکی هستند)

۲-۳) مفاهیم تعریف شده یا مفاهیم انتزاعی (مفاهیمی که دارای صفات قابل حس نیستند و باید برای رسیدن به درک آنها را تعریف کرد)

۳- راهبردهای شناختی

- مهارتهای که فرایندهای درونی یادگیرنده را کنترل می کنند
- راهبردهای شناختی اثر مهمی بر کیفیت تفکر فرد دارند آنها تعیین می کنند که یک فرد تا چه اندازه خلاقانه ، سیال و منتقدانه فکر می کند

۲- مهارت‌های ذهنی (توانستن)

۴-۲) استفاده از قواعد (یادگیری قاعده یا اصل یادگیری روابط بین مفاهیم)

۵-۲) حل مساله (تسلط بر مفاهیم قواعد، دانش و ادغام آنها درهم برای حل مسئله)

۴- مهارت‌های حرکتی

– توانایی های یاد گرفته شده ای هستند که بازده شان در سرعت صحت ، شدت یا نرمی حرکات بدنی منعکس میشود

– مهارت‌های حرکتی کار مشترک حواس ، مغز و ماهیچه هستند

– در مهارت‌های حرکتی فرد با انجام اعمال بدنی یک سلسله حرکات را انجام می دهد

۵-نگرشها

– حالت درونی که بر انتخاب عمل فرد نسبت به یک چیز، یک شخص با یک رویداد اثر می گذارد

– نگرش از طریق مشاهده رفتار و از طریق گزارش رفتار توسط خودش استنتاج می شود

۵-نگرشها

– اندازه گیری نگرش افراد نسبت به چیزی بر حسب تعداد دفعات که فرد عمل شخصی خود را انتخاب می کند صورت می گیرد

پیش سازمان‌دهنده قسمت چهارم

هدفهای رفتاری را باید بر حسب بازده‌های یادگیری قابل مشاهده بیان کرد

هر هدف رفتاری دارای پنج جزء زیر باشد است
۱- موقعیت

۲- توانایی یاد گرفته شده

۳- موضوع (محتوا)

۴- عبارات مربوط به عمل

۵- ابزار، محدودیت‌ها و شرایط ویژه

نوشتن هدفهای رفتاری

هدف رفتاری مقصود ما را از آموزش در قالب رفتار
نهایی یا بازده یادگیری دانش آموز بیان می کند

اجزاء هدف رفتاری

۱- موقعیت

موقعیتی که در آن رفتار تازه دیده می شود

۲- توانایی یاد گرفته شده

این توانایی از مشاهده اعمال دانش آموز در یک موقعیت

امتحانی استنتاج می شود

اجزاء هدف رفتاری

۳- موضوع (محتوا)

محتوا توانایی یاد گرفته شده را توصیف می کند

۴- عبارات مربوط به عمل

عمل قابل مشاهده ای است که از طریق آن ما نتیجه می گیریم

که توانایی معنی یاد گرفته شده است

اجزاء هدف رفتاری

۵- ابزار، محدودیت ها و شرایط ویژه:

موقعیت را مشروط یا محدود می سازد

محدودیتها ممکن است زمانی و یا معیاری برای عملکرد باشد

هدفهای رفتاری قسمت پنجم

۱- هر تکلیف یادگیری که در اختیار او قرار گیرد آن را به طور کتبی تحلیل می کند هیچ مهارتی نباید فراموش شود

۲- رفتار ورودی را به طور شفاهی تعریف می کند

۳- هر تحلیل تکلیفی که در اختیار او قرار گیرد می تواند رفتار ورودی (رفتارهای ورودی) مربوط را تعیین کند

هدفهای رفتاری قسمت پنجم

۴- فهرستی از شرایط مختلف یادگیری در اختیارش قرار می‌گیرد.
با گذاشتن علامت شرایط بیرونی و درونی یادگیری را از هم
تمیز می‌دهد

۵- بدون استفاده از جزوه سوالهایی را که در هنگام انتخاب محتوا
باید از خود پرسید فهرست وار می‌نویسد

مخاطب

۳- تحلیل تکلیف یا تعیین سلسله مراتب یاد گیری

- طرح آموزشی با توجه به شرایطی که در آن یاد گیرنده به وقوع می پیوندد طراحی را انجام دهد

- شرایط یادگیری می تواند درونی یا بیرونی باشد

مخاطب

۳- تحلیل تکلیف یا تعیین سلسله مراتب یاد گیری

– در تحلیل تکلیف، تکلیف به مجموعه ای از مهارتها که فرد با موفقیت به انجام رساندن تکلیف باید آنها را انجام دهد تجربه می شود

مخاطب

۴- تعیین رفتار ورودی و سنجش آن

– توانایی های که درست قبل از عملکرد نهایی یا بازده نهایی قرار می گیرند رفتار ورودی هستند

– دانش آموزان برای رسیدن به هدف حتماً باید دارای این توانایی ها باشند

– برای تعیین رفتار ورودی از آزمون استفاده می شود

۵- انتخاب محتوا

- محتوا با توجه به هدف انتخاب می شود
- محتوا در قالب کتب درسی ارائه می گردد
- محتوا باید در سطح مطابق با سطح یادگیری دانش آموزان و متناسب با زمان تعیین شده برای تدریس باشد

پیش سازمان‌دهنده قسمت ششم

- روشهای آموزشی می‌توانند نمایشی یا اکتشافی باشند
- فنون مختلفی مانند سخنرانی، گردش علمی، بحث گروهی و ... در هر کدام از روشها کاربرد دارند
- مناسب یا عدم مناسب بودن فنون و روشهای آموزشی را باید با متغیرهایی که در آموزش و یادگیری دخالت دارند در نظر گرفت

هدفهای رفتاری قسمت ششم

- ۱- تعریفی از روش را که در جزوه ارائه شده بنویسد
- ۲- مشخصات چند روش آموزشی به او ارائه می شود آنها را در دو گروه روشهای نمایشی و روشهای اکتشافی دسته بندی کند

سازمان

۶- تعیین روشها و فنون آموزشی

– الگو و روالی از رفتار معلم را که تمام متغیرهای آموزشی را برای رسیدن به هدف به کار می گیرد روش آموزش گویند

– معلم برای رسیدن به هدفهای آموزشی راه ها و وسایلی را به کار می گیرد که به آنها فنون آموزشی گویند

اصول استفاده شده در روشهای آموزشی

۱- استقرایی (از جزء به کل رسیدن)

۲- قیاسی (از کل به جزء رسیدن)

۶- تعیین روشها و فنون آموزشی

تقسیم بندی فنون آموزشی

فنون باز

فنون بسته

فنون آموزش با راهنمایی زیاد

فنون آموزشی با راهنمایی کم

فنون آموزش با راهنمایی متوسط

انواع روشهای آموزشی

(۱) روش نمایشی

معلم ارائه دهنده و دانش آموز دریافت کننده اطلاعات است ارائه اطلاعات به صورت نوشتاری، کلامی و ... میباشد

(۲) روش اکتشافی

معلم دانش آموز را راهنمایی می کند تا خود به کشف مطالب بپردازد

پیش سازمان دهنده قسمت هفتم

گروه برای رسیدن به هدف یا اهداف معینی تشکیل می شود
و فرق گروه نیز با اجتماعات دیگر داشتن هدف مشترک و تلاش
جمعی برای دستیابی به آن است

تشکیل گروه همیشه جنبه رسمی ندارد گروه ممکن است به
صورت غیر رسمی و پنهانی نیز بر علیه یا موافق گروه های
رسمی تشکیل بشود

هدف‌های رفتاری قسمت هفتم

- ۱- اسامی گروه‌های مختلف در اختیار او گذاشته می‌شود دانشجو با علامت گذاشتن در مقابل آنها بتواند نوع گروه را تمیز دهد
- ۲- زمینه‌هایی را که گروه‌های غیر رسمی بر گروه‌های رسمی تاثیر می‌گذارند به طور شفاهی بیان کند

هدف‌های رفتاری قسمت هفتم

۳- در موقعیت امتحانی فواید گروه‌های که معلمان بر
اساس موضوع درسی تشکیل می‌دهند را در سه سطر
بنویسد

۷- سازماندهی گروه‌ها

– گروه تعدادی از افراد که با هم کار می‌کنند و برای رسیدن به یک هدف مشترک در حال تعامل هستند می‌باشد

۷- سازماندهی گروه‌ها

– در سازماندهی گروه‌های دانش‌آموزان باید تعیین کرده که کدام هدف را دانش‌آموزان به تنهایی می‌توانند انجام دهند، دستیابی به کدام هدف‌ها با تعامل بین یادگیرندگان امکان‌پذیر است کدام هدف‌ها با تعامل بین معلم و یادگیرندگان قابل دسترسی است

نحوه دسته‌بندی دانش‌آموزان در گروه

۱- بر حسب مهارت و توانایی

۲- بر حسب علایق مشترک

۳- بر حسب میزان پیشرفت تحصیلی

گروه‌های غیر رسمی

بر اساس علایق مشترک به وجود آمده اند معلم در ایجاد آنها نقشی ندارد و بر گروه‌های رسمی تاثیر می‌گذارند

تأثیر گروه‌های غیر رسمی بر گروه‌های رسمی

۱- در تعیین نرمها (معیارهای پذیرفته شده به وسیله افراد گروه)

۲- فشار همالان (عامل قدرتمندی در رفتار گروهی است)

۳- همبستگی گروهی (احساس افراد در رابطه با تعلق به گروه خاص)

پیش سازمان‌دهنده قسمت هشتم

آموزش باید زمانی صورت بگیرد که دانش‌آموز خسته نبوده و از نظر روانی و جسمی آماده باشد

بخشی از محیط را که عمداً برای آموزش و تدریس طرح ریزی شده است فضای آموزشی می‌گویند

پیش سازمان‌دهنده قسمت هشتم

در فضای آموزشی باید میزان نور ، صدا و نحوه قرار گرفتن معلم در کلاس و طریقه قرار گرفتن اثاثیه و ابزار در نظر گرفته شود تا حداکثر استفاده از فضای آموزشی به عمل آید

هدف‌های رفتاری قسمت هشتم

۱- برای هر موقعیت آموزشی فضا را تنظیم کند

۲- مواردی را که باید در تنظیم فضای آموزشی در نظر

گرفته شوند به طور کتبی فهرست کند

۳- هر کدام از مواردی را که باید در تنظیم فضای آموزشی

در نظر گرفته شوند به طور خلاصه توضیح دهد

هدف‌های رفتاری قسمت هشتم

- ۴- در موقعیت آموزشی به عنوان معلم جای خود را در کلاس آن گونه تنظیم کند که بیشترین توجه را جلب نماید
- ۵- در هر موقعیت آموزشی جای ابزارها را آن گونه تعیین کند که همه دانش آموزان قادر به دیدن و شنیدن باشند

۸- تنظیم زمان و فضا

– زمان مناسب برای یادگیری (آموزش باید زمانی صورت گیرد که دانش آموز خسته نبوده و از نظر روانی و جسمی آماده باشد)

– تدریس با توجه به ویژگیهای پیام گیران و نظریه های روانشناسی در مورد رشد آنها تعیین می شود

۸- تنظیم زمان و فضا

– محیطی که در آن یادگیری صورت میگیرد حد و مرزی ندارد
اما بخشی از این محیط عمداً برای آموزش طرح ریزی شده
است به این بخش فضای آموزشی گویند

۸- تنظیم زمان و فضا

– در تنظیم فضای آموزشی باید میزان نور ، صدا ، طریقه قرار گرفتن اثاثیه و... در نظر گرفته شوند

عوامل موثر در طراحی امکانات فیزیکی

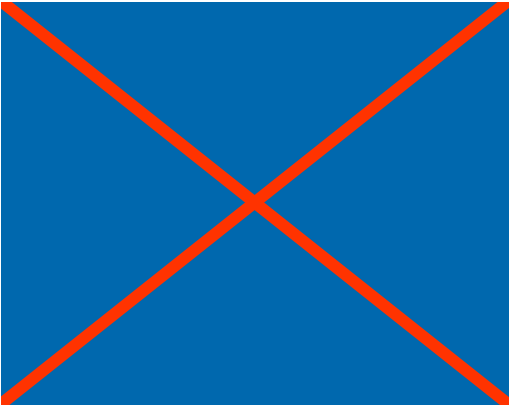
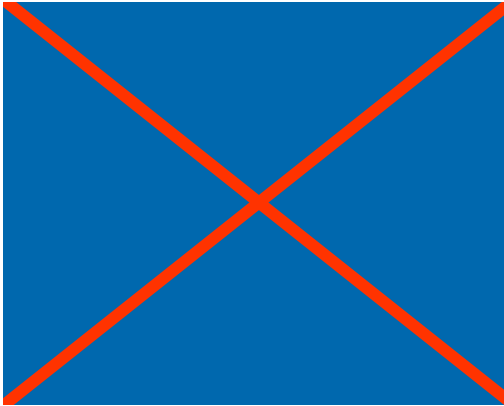
– نحوه ای که اطلاعات در اختیار دانش آموز قرار می گیرد

– تعامل بین معلم و دانش آموز

– نوع فعالیتی که دانش آموز در آن شرکت می کند

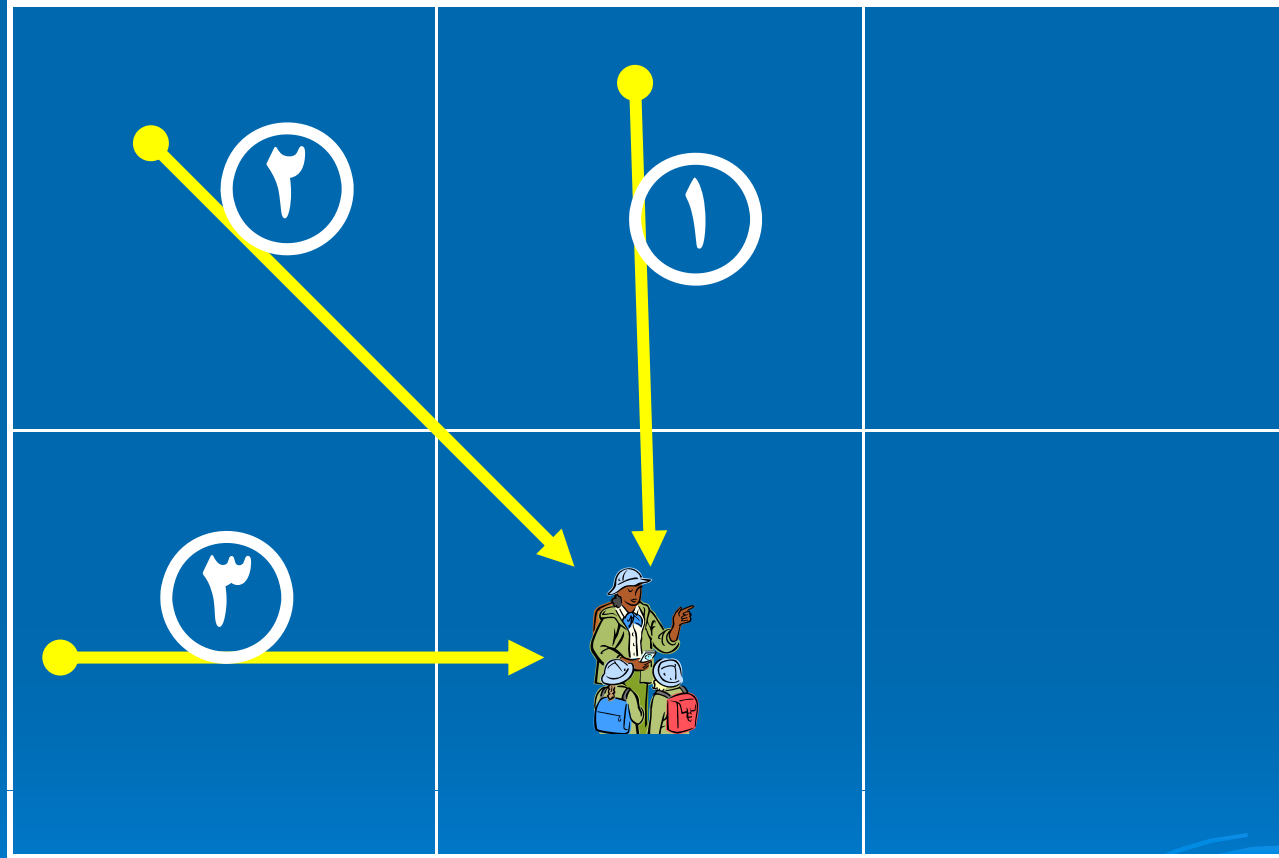

نحوه ایستادن معلم در کلاس

	۲	
۳	۱	۴

نحوه حرکت معلم

نکات لازم در ارتباط با ابزارهای دیداری - شنیداری

۱- انواع تابلوهای آموزشی

باید در گوشه جلوی کلاس قرار داده شود تا از انعکاس نور جلوگیری شود

۲- نقشه و چارت

باید آنها را بر روی پایه های متحرک نصب کرد

نکات لازم در ارتباط با ابزارهای دیداری - شنیداری

۳- پروژکتور اورهدهد

زاویه عدسی آن باید ۹۰ درجه باشد و آن را نزدیک سطح میز

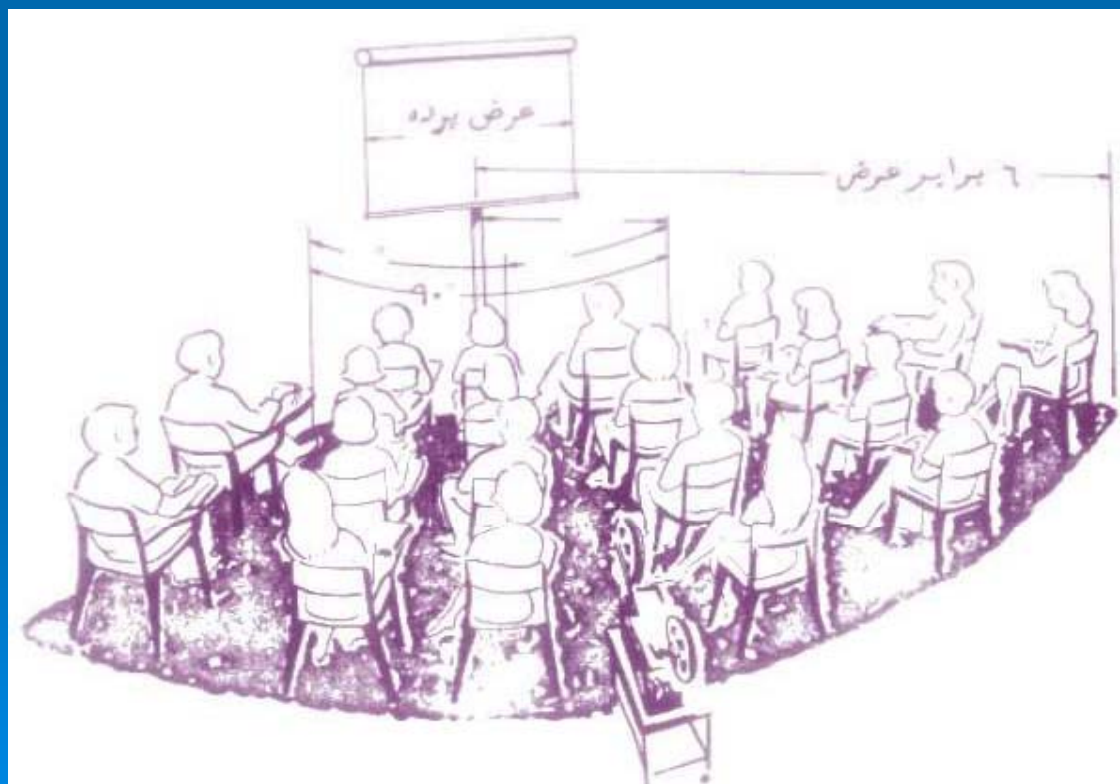
سخنرانی قرار داد

نکات لازم در ارتباط با ابزارهای دیداری - شنیداری

۴- پروژکتور فیلم

آن را باید در ته کلاس قرار داد

نکات لازم در ارتباط با ابزارهای دیداری - شنیداری

۵- پروژکتور اسلاید

پروژکتور ۷ متری از پرده فاصله داشته باشد

۶- پروژکتور اپک

اطاق را باید تاریک کرد

نکات لازم در ارتباط با ابزارهای دیداری - شنیداری

۷- شنیداری ها (کاست و رادیو و ...)

بلندگوها را قدری بالاتر از سطح گوشی شنوندگان قرار دهید

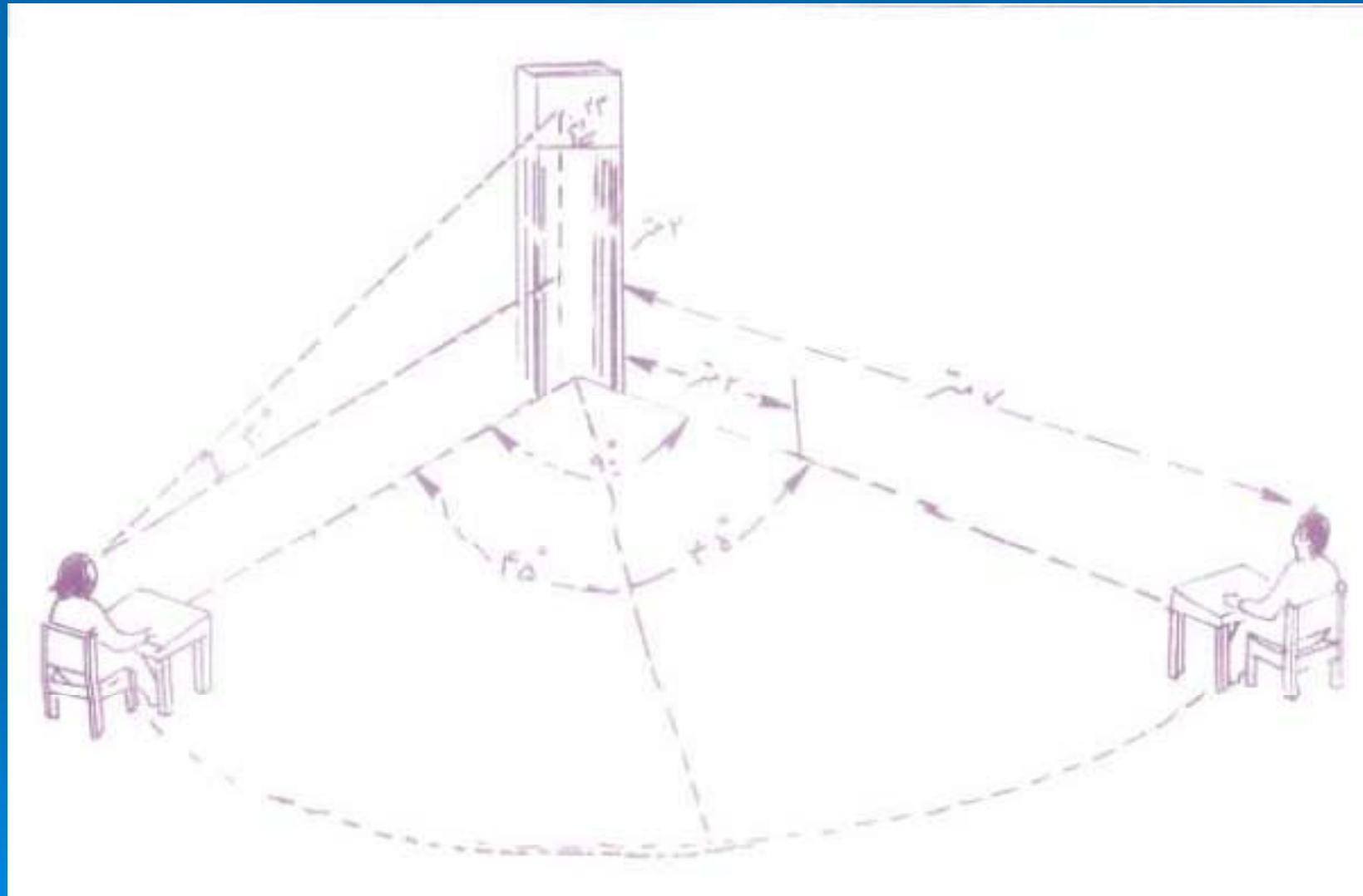
نکات لازم در ارتباط با ابزارهای دیداری - شنیداری

۸- تلویزیون

تلویزیون بهتر است دو متر از سطح زمین ارتفاع داشته باشد و فاصله نزدیکترین بیننده نباید کمتر از دو متر و دورترین بیننده بیشتر از ۱۲ باشد

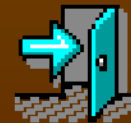

محل قرار گرفتن تلویزیون

پیش سازمان‌دهنده قسمت نهم

در انتخاب رسانه‌ها باید ابتدا مشخص کرد که هر رسانه تا چه حد یادگیری موثر را تامین می‌کند سپس از بین رسانه‌هایی که قادرند این هدف را بر آورده کنند رسانه‌ای را انتخاب نمود که با شرایط موجود همخوانی دارد

پیش سازمان‌دهنده قسمت نهم

یکی از مراحل طراحی منظم آموزشی انتخاب منابع انسانی و غیر انسانی یا انتخاب رسانه هاست

رسانه ها را چنین تقسیم بندی می کنند مواد دیداری ، مواد شنیداری ، مواد شنیداری - دیداری ، مواد دیداری شفاف (ثابت) ، مواد شنیداری - دیداری شفاف (ثابت) مواد دیداری و شنیداری - دیداری متحرک ، سه بعدی ها ، منابع انسانی و موقعیتها و کامپیوترها

هدف‌های رفتاری قسمت نهم

۱- تعریف رسانه را بنویسد

۲- دلیل طبقه بندی رسانه ها را شفاهاً بیان کند

۳- اسم هر کدام از رسانه ها که به او گفته شود بدون مکث کردن طبقه مربوطه رسانه را نام ببرد

۴- بدون استفاده از کتاب عوامل موثر در انتخاب رسانه ها را فهرست کند

۵- اگر فهرستی از انواع رسانه ها در اختیار او قرار گیرد با نوشتن عنوان طبقه ای از هدف ها که مناسب آن هدف است در مقابل هر رسانه آنها را دسته بندی کند

هدف‌های رفتاری قسمت نهم

۶- در مقابل پرسش شفاهی ، آن دسته از ویژگیهای دانش آموزان را که در انتخاب رسانه موثرند نام ببرد

۷- اگر ویژگیهای مختلف یک گروه دانش آموزان به او گفته شود ، رسانه مناسب برای آموزش به آنها را نام ببرد

۹- رسانه ها-انتخاب منابع انسانی و غیر انسانی

افراد ، ابزار ، یا موقعیتهای که به وسیله آنها پیام ارائه می شود

طبقه بندی رسانه ها

۱- مواد دیداری غیر شفاف (انواع تصاویر ، کتابها ، چارت ها ، نقشه ها ، کاریکاتور ها و ...)

۲- مواد شنیداری (کاست ، صفحه ، رادیو ، تلفن و ...)

طبقه‌بندی رسانه‌ها

۳- مواد شنیداری - دیداری غیر شفاف (کتاب همراه cd)

۴- مواد دیداری شفاف ثابت (اسلاید، فیلم و ...)

۵- مواد شنیداری - دیداری شفاف ثابت (اسلاید ناطق)

۶- مواد دیداری متحرک (فیلم متحرک صامت)

طبقه‌بندی رسانه‌ها

۷- مواد شنیداری - دیداری متحرک (فیلم ویدئو و ...)

۸- سه بعدی ها (ماکتها، مدل ها)

۹- منابع انسانی و موقعیت ها (گردش علمی و نقش آفرینی)

۱۰- کامپیوترها (انواع کامپیوتر و ترمینالهای گوناگون یا ابزار نمایش)

عوامل موثر در انتخاب رسانه‌ها

۱- هدف‌های آموزش و انتخاب رسانه‌ها

هدف‌های آموزشی	نوع رسانه‌ها
یادگیری کلامی، تمیز دادن و مقایسه کردن آموزش اصول قواعد و مفاهیم	رسانه دیداری ثابت
یادگیری اطلاعات کلامی و مهارت‌های ذهنی، تمیز دادن، آموزش اصول و قواعد، تغییر نگرش و ایجاد حالت عاطفی	رسانه‌های شنیداری

انتخاب رسانه‌ها

اگر رسانه درست و متناسب با موقعیت آموزشی انتخاب شود

در تدریس موثر خواهد بود

عوامل موثر در انتخاب رسانه‌ها

۱- هدفهای آموزشی

۲- ویژگیهای دانش آموزان

۳- فنون تدریس

۴- محرک‌های مورد نیاز موضوع درسی

۵- شرایط عملی

عوامل موثر در انتخاب رسانه‌ها

۱- هدف‌های آموزش و انتخاب رسانه‌ها

هدف‌های آموزشی	نوع رسانه‌ها
آموزش قواعد اصول، یادگیری کلامی و تمیز دادن آموزش مهارت‌های حرکتی جهت تکرار و تمرین	رسانه‌های شنیداری دیداری شفاف و غیر شفاف
یادگیری اطلاعات کلامی، تغییر نگرش، یاد دادن مهارت‌های ذهنی و مهارت‌های حرکتی - فاقد عناصر اساسی دریافت پاسخ و دادن باز خورد	رسانه‌های دیداری متحرک و شنیداری - دیداری متحرک

عوامل موثر در انتخاب رسانه‌ها

۱- هدف‌های آموزش و انتخاب رسانه‌ها

هدف‌های آموزشی	نوع رسانه‌ها
برای یاد دادن کلیه هدف‌ها	منابع انسانی و موقعیت‌ها
برای آموزش مهارت‌های ذهنی	کامپیوتر

عوامل موثر در انتخاب رسانه‌ها

۲- ویژگیهای دانش آموزان

عوامل موثر در انتخاب رسانه‌ها

۳- فنون آموزشی و انتخاب رسانه‌ها

فنون آموزشی انتخاب رسانه‌ها را محدود می‌کنند هر روش
و فن آموزشی رسانه مخصوص به خود را می‌طلبد

عوامل موثر در انتخاب رسانه‌ها

۴- محرک‌های مورد نیاز موضوع درسی

رنگ، صدا حرکت و تصاویر

۵- شرایط عملی

هزینه نگهداری، تولید و به کار اندازی

وقت و زمان و توافق معلم با رسانه

پیش سازمان دهنده قسمت دهم

مراحل اجرای تدریس مراحل نیستند که غیر قابل تغییر باشند معلم بر اساس شرایط موجود بعضی از مراحل را حذف می کند و یا مدت زمان بیشتری صرف یک مرحله می کند

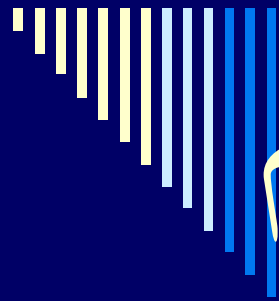

پیش سازمان دهنده قسمت دهم

طراح آموزشی به تهیه آزمون جهت ارزشیابی از عملکرد
دانش آموز می پردازد

آزمون معمولاً برای تعیین رفتار ورودی ، سنجش عملکرد
و میزان پیشرفت دانش آموزان به کار می رود

هدف‌های رفتاری قسمت دهم

- ۱- هر کدام از مراحل اجرای تدریس را به طور کتبی خلاصه کند
- ۲- با در اختیار داشتن فهرست در هم مراحل اجرای تدریس آنها را به ترتیب بنویسد
- ۳- برای هر هدف آموزشی مقطع ابتدایی ، یک طرح تدریس ابداع کند
- ۴- بین مفاهیم اعتباری و پایائی تمیز قائل شود

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۰ -) ارائه - اجرای تدریس

۱۰-۱) جلب توجه معلم با استفاده از یک تصویر ، پوستر و ...
توجه یاد گیرنده گان را به موضوع درسی جلب می کند در
صورت قوی بودن جلب توجه سایر محرک ها را از موقعیت
آموزشی حذف می کند

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۰ - ارائه - اجرای تدریس

۱۰-۲) مطلع کردن یادگیرندگان از هدف ها

معلم انتظاراتش را از دانش آموزان مطرح می کند

۱۰-۳) تحرک یاد آوری پیش نیازهای یادگیری

معلم با رسیدن سوال شفاهی مطالب تدریس شده قبلی را به یاد دانش

آموزان می آورد

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۰ - ارائه - اجرای تدریس

۴-۱۰) ارائه مطالب محرک

محرک های مربوط به یادگیری ارائه می شود

۵-۱۰) تهیه راهنما های یادگیری

شاگرد توسط اشاره ها یا سوالها راهنمایی می شود

مقدار راهنمایی به فرد دانش آموز بستگی دارد

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۰ - ارائه - اجرای تدریس

۶-۱۰) فرا خواندن عملکرد

نشان دادن عملکرد تازه یاد گرفته شده

۷-۱۰) تهیه بازخورد

باید در باره صحت یا درجه صحت عملکرد یاد گیرنده اطلاعات

در اختیار او قرار داد

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۰ - ارائه - اجرای تدریس

۸-۱۰) سنجش عملکرد

برای سنجش عملکرد یاد گیرنده بر اساس هدفهای رفتاری باید
آزمون تهیه کرد در آزمون به پایائی و اعتبار توجه شود

سنجش عملکرد وسیله مناسبی برای مشخص کردن تحقق هدف
ها توسط دانش آموز است

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۰ - ارائه - اجرای تدریس

۹-۱۰) دستیابی به یاد آوری و انتقال

تمرین مطالب با فواصل زمانی بهترین کار برای به یاد سپردن است

انتقال یادگیری وقتی صورت می گیرد که تکلیف ارائه شده به دانش آموز دارای تنوع از نظر اجرائی و موقعیتی باشد

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۱- ارزشیابی

۱-۱۱) ارزشیابی عملکرد

ارزشیابی عملکرد معمولاً به وسیله آزمون انجام می گیرد
ارزشیابی میزان تحقق هدف ها را مشخص نموده و باعث می
شود طراح سیستم آموزشی به عنوان یک مورد ارزیابی قرار
گیرد

اجرای تدریس ارزشیابی

۱۱- ارزشیابی

۱-۱۱) ارزشیابی عملکرد

ارزشیابی از عملکرد در واقع میزان تحقق هدفها را مشخص می کند

آزمون های که برای سنجش عملکرد طراحی می شوند باید دارای اعتبار و پایانی باشند

اجرای تدریس ارزشیابی

۲-۱۱) ارزشیابی از سیستم

ارزشیابی از طرح منظم آموزشی از نظر کارا بودن و قابل اجرا بودن

اجرای تدریس ارزشیابی

(۱۲) بازخورد

– باعث روشن شدن مشکلات سیستم ایجاد اصلاحات و تجدید
نظر می شود

هدف‌های رفتاری

- ۱- هر کدام از رسانه‌ها را به طور کتبی تعریف کند
- ۲- انواع هر دسته از رسانه‌ها را فهرست کند
- ۳- محاسن و معایب محدودیت‌های هر کدام را بنویسد
- ۴- اگر نام هر کدام از دستگاه‌ها به او گفته شود نام مواد مورد استفاده آن را بگوید

هدف‌های رفتاری

۵- اگر موادی در اختیار او قرار داده شود می‌تواند از آن مراقبت کند آنگونه که از فاسد شدن آن جلوگیری به عمل آید

۶- اگر طبقه هدف خاصی به او گفته شود ابزار مناسب مورد استفاده آن را نام ببرد و دلیل انتخاب خود را بیان کند

رسانه ها

تصویر

رسانه دیداری غیر شفاف است که افراد ، مکانها و... را نشان می دهد و می توان آن را به وسیله عکاسی طراحی یا نقاشی در اندازه و رنگهای مختلف تهیه کرد

رسانه‌ها

محاسن پروژکتور ایک

هزینه ناچیز ، تهیه و نگهداری آسان ، کار کردن آسان

محدودیت‌های پروژکتور ایک

رنگ و اندازه نامناسب ، تاریک نمودن اتاق ، عدم آگاهی کامل

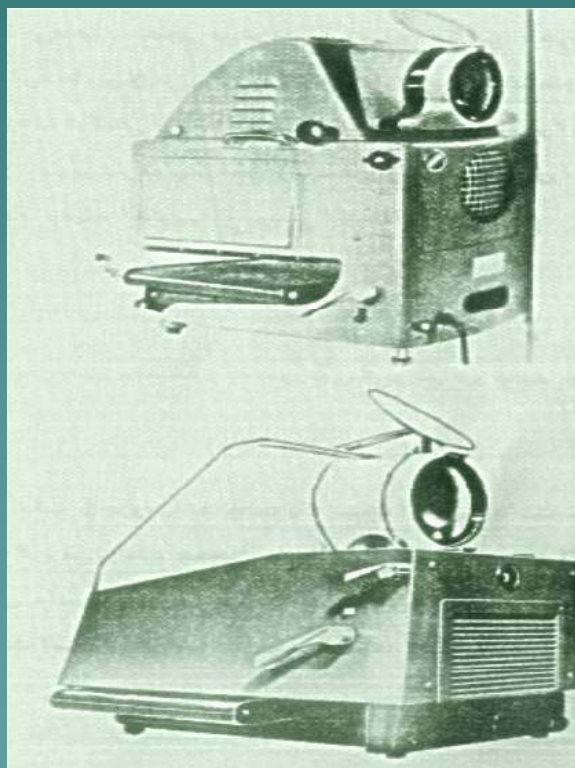
دانش آموز از کل مطالب

رسانه‌ها

پروژکتور اپک

با استفاده از آن مواد غیر شفاف بر روی پرده نمایش داده می شوند

رسانه‌ها

کتاب

- راحت‌ترین رسانه آموزشی است
- اطلاعات را به صورت فشرده و ارزان در خود ذخیره می‌کند
- در انتخاب کتاب سن یادگیرنده و هدف موضوع مورد مطالعه در نظر گرفته شود

رسانه‌ها

محاسن کتاب

قابل حمل بودن بادوام ، ارزان ، قابل دسترس بودن ، مناسب برای هر نوع سرعت یادگیری ، قابل تنظیم از نظر زمان مطالعه

محدودیت های کتاب

اشغال فضا ، به روز نبودن محتوا ، سازمان دهی بد بعضی از کتابها

رسانه‌ها

مجله

نشریه‌ای با عنوان مشخص و به صورت شماره‌های پیاپی حاوی مقالاتی از نویسندگان مختلف است

چارت

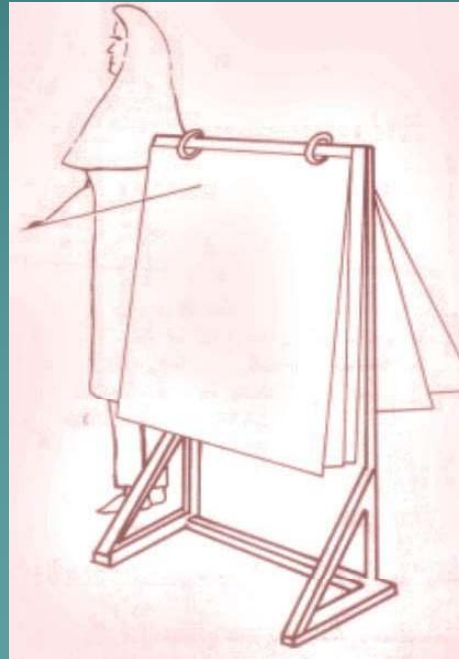
رسانه‌ای هستند که از خط و تصاویر برای خلاصه کردن مفاهیم و اندیشه‌ها و نظم دادن به آنها استفاده می‌کنند

رسانه‌ها

انواع چارت

۱- چارت برگردان = هر بخش از اطلاعات تقسیم شده بر روی یک صفحه قرار دارد

رسانه‌ها

(۲) چارت پوششی

اطلاعات بر روی یک سطح قرار دارد اما بخشها از آن پوشیده شده است

رسانه‌ها

(۳) چارت جریان

گامهای یک رویداد در آن به دنبال هم می آیند

رسانه‌ها

(۴) چارت جدولی

اطلاعات در دو ستون افقی و عمودی نشان داده می شوند

محتوا هدف	فصل اول	فصل دوم	فصل سوم	فصل چهارم
شماره ۱		x		x
شماره ۲	x	x		
شماره ۳	x		x	
شماره ۴			x	
شماره ۵			x	x

رسانه‌ها

(۵) چارت شاخه‌ای

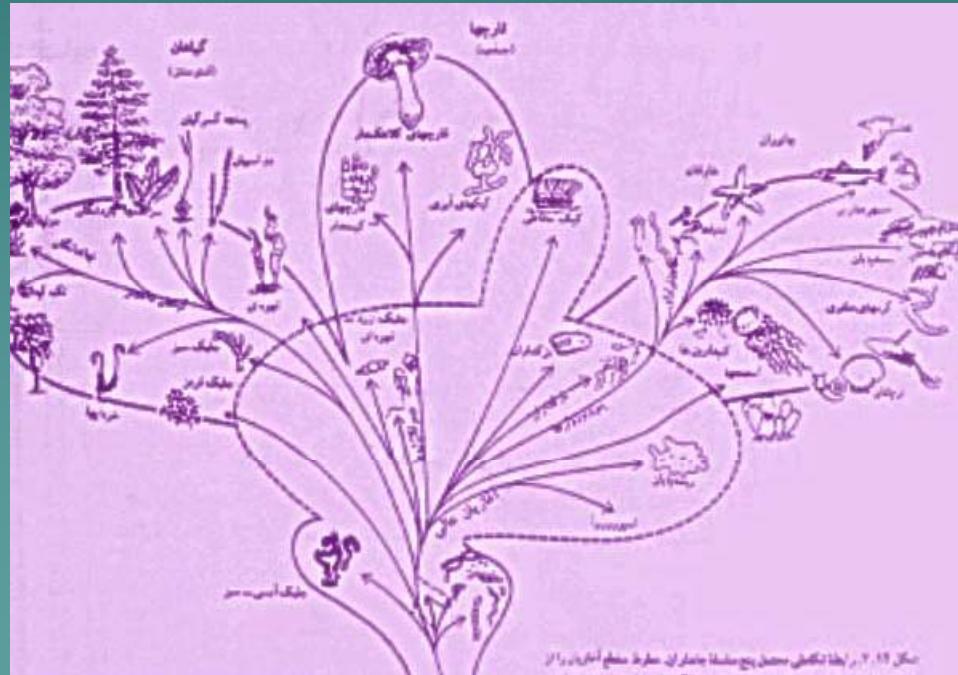
نحوه ترکیب چند رویداد و به وجود آمدن یک رویداد جدید
را نشان می‌دهد

رسانه‌ها

(۶) چارت درختی

نشان می‌دهد چگونه از یک کل چند جزء به وجود می‌آیند

رسانه‌ها

(۷) چارت نقشه‌ای

برای ارائه منظم اطلاعات و خلاصه کردن آنها

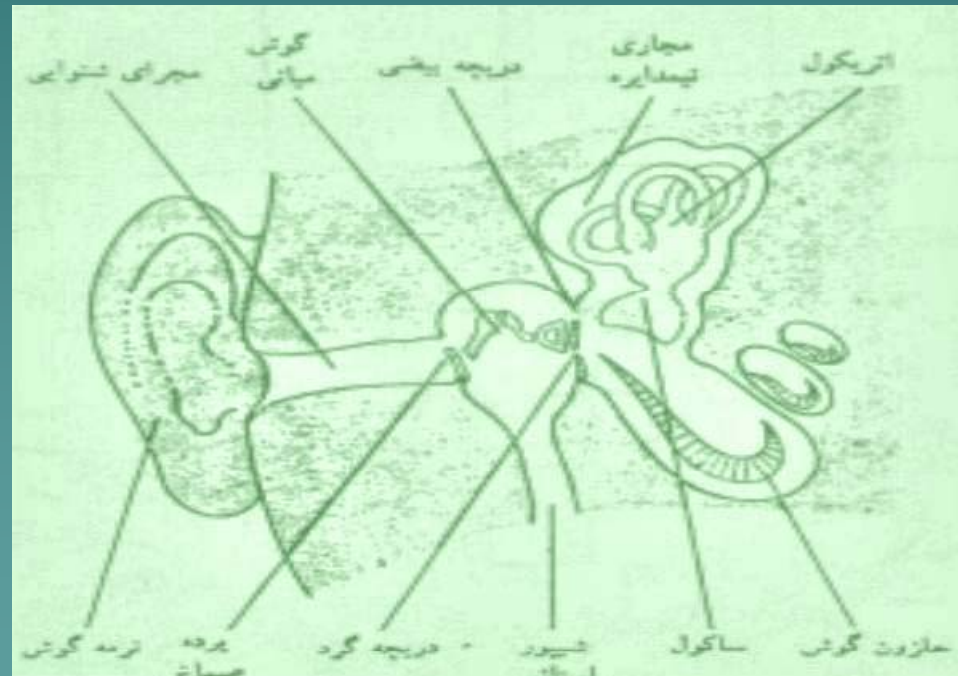

رسانه‌ها

(۸) چارت تصویری

استفاده از تصاویر برای نشان دادن اجزاء مختلف یک عضو

رسانه‌ها

نمودارها

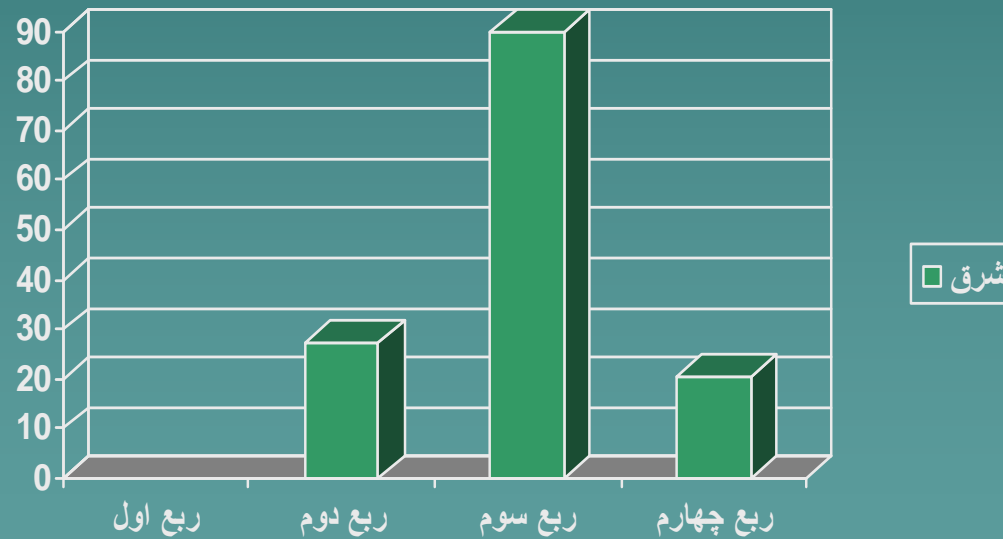
رسانه‌های نوشتاری هستند که ارقام را تبدیل به نقطه خط ،
تصویر یا سطح می‌کنند

رسانه‌ها

نمودارها

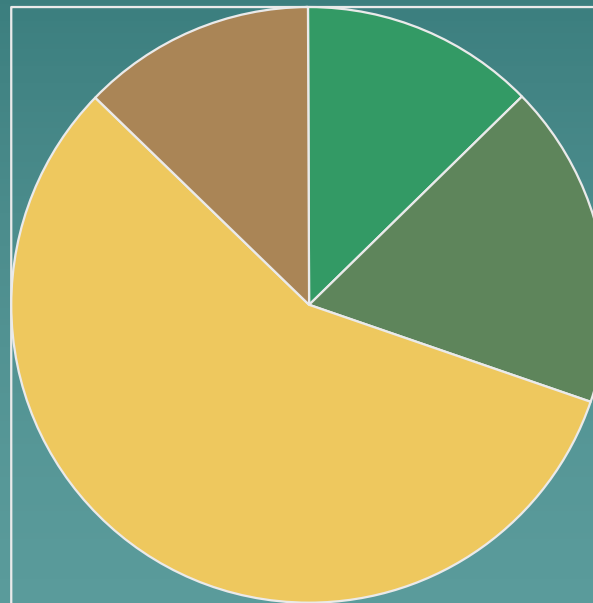
(۱) نمودار ستونی

رسانه‌ها

نمودارها

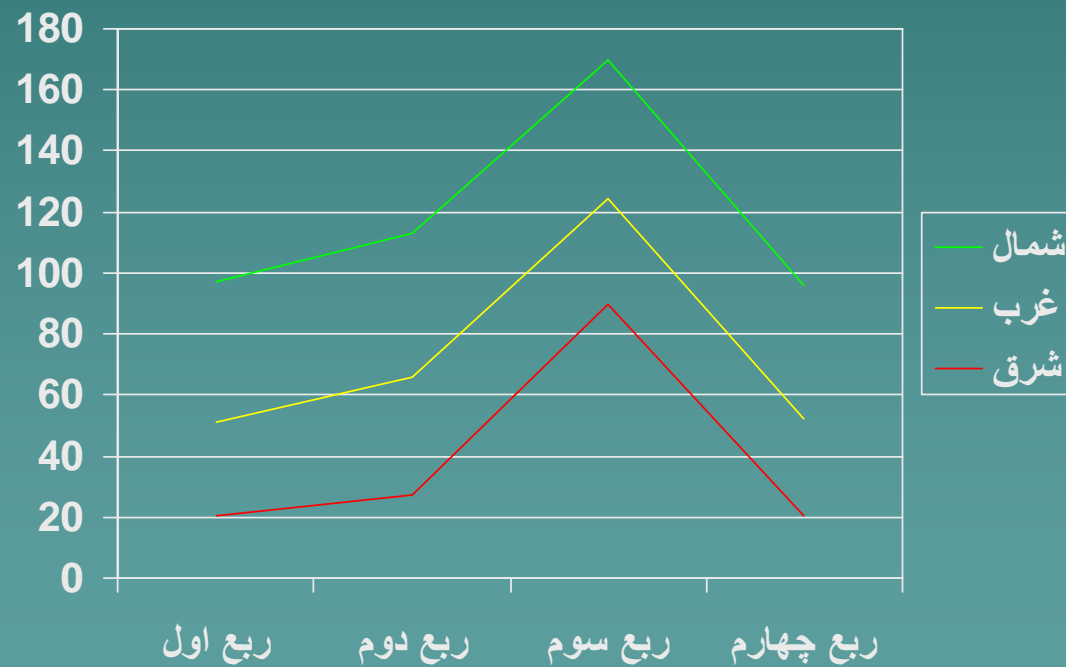
(۲) نمودار سطحی

رسانه‌ها

نمودارها

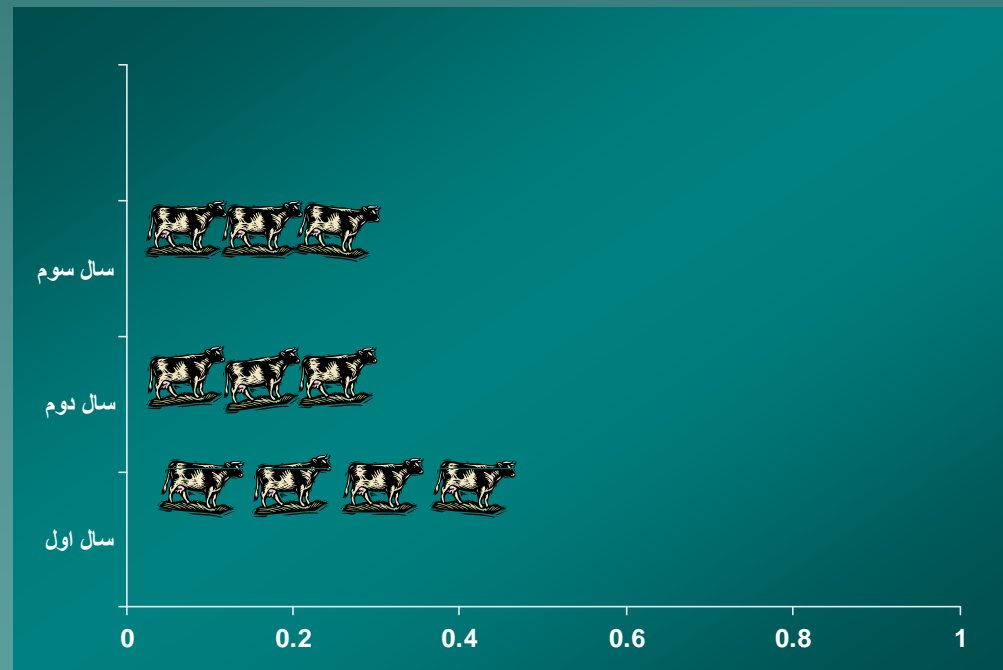
۳) نمودار خطی

رسانه‌ها

نمودارها

۴) نمودار تصویری

رسانه‌ها

نقشه

تصاویری از بخشهای مختلف زمین با مقیاس کوچکتر

می باشد

رسانه‌ها

پوستر

رسانه آموزشی نوشتاری است که در تهیه آن از طرح، عکس، نقاشی و عکس استفاده می‌شود و اندازه آن معمولاً ۷۰*۵۰ یا ۱۰۰*۷۰ سانتیمتر است پوستر باید در حداقل زمان ارتباط

برقرار کند

رسانه‌ها

کاریکاتور

بیان حقایق به صورتی طنز آمیز در رقابت طرح و تصویر از

ویژگیهای کاریکاتور طنز و دیگری اغراق در نمایش حقیقت

رسانه‌ها

تابلو گچی (تخته سیاه)

– از معمولی‌ترین و فراوان‌ترین رسانه‌های آموزشی هستند

– ارزان و کم‌هزینه بوده و به راحتی می‌توان از طریق آن

ارتباط برقرار کرد و به سرعت می‌توان مطالب آن را تغییر

داد از نظر بهداشتی مضر هستند

رسانه‌ها

تابلو ماژیکی

دارای سطوح صاف و سفید هستند با ماژیک‌های که دارای مواد حلال در آب هستند بر روی آنها می‌نویسند به همین جهت از نظر بهداشتی تمیز هستند

رسانه‌ها

تابلو مغناطیسی

سطح این تابلو ها از ورق آهنی می باشد برای چسباندن تصاویر و نوشته ها از مغناطیس استفاده می شود

رسانه‌ها

تابلو الکترونیکی

- این نوع تابلو برای استفاده انفرادی می باشند
- این تابلو بازخورد فوری به یادگیرنده می دهد
- در این تابلو چند سوال و چند پاسخ به فراگیر ارائه می شود

رسانه‌ها

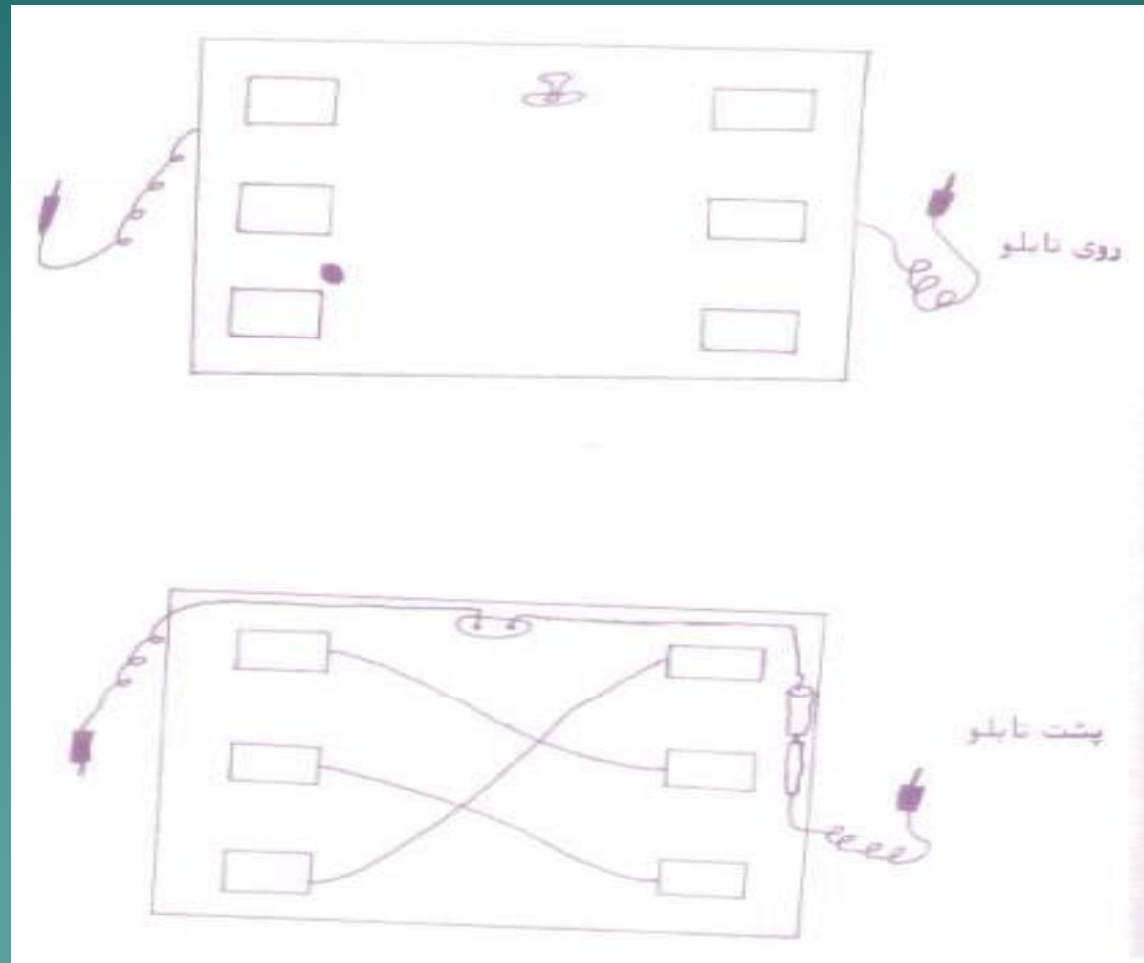
تابلوهای پارچه‌ای

سطح تابلو از پارچه کرکدار می‌باشد و در پشت موادی که به این تابلو چسبانیده می‌شوند کاغذ سمباده می‌چسبانند

رسانه‌ها

تصویر تابلوی الکترونیکی

رسانه‌ها

رسانه‌های شنیداری

این رسانه‌ها انواع نوارها، صفحه‌تلفن، رادیو را در بر می‌گیرد و برای یادگیری اطلاعات کلامی، شناخت و تمیز دادن محرک‌های شنیداری بکار می‌روند در حوزه روانی و حرکتی و عاطفی یا تغییر نگرش نیز کاربرد دارند.

رسانه‌ها

نوار شنیداری

باریکه‌ای از فیلم نازک است که از جنس پلاستیک استات یا پولیستر می‌باشد و سطح آنها با اکسید مغناطیس آهن پوشانیده شده است

رسانه‌ها

۱- نوار کاست

نوارهای مغناطیسی هستند در داخل یک محفظه پلاستیکی بر روی دو حلقه قرار دارند و توسط دستگاهی به نام بخش قابل شنیدن هستند استفاده از آنها بسیار آسان بوده و قیمت آنها ارزان است

رسانه‌ها

۲- نوار حلقه‌ای

نوار مغناطیسی بر روی یک حلقه پیچیده شده و در هنگام پخش نوار از روی این حلقه باز شده و بر روی حلقه خالی پیچیده می‌شود

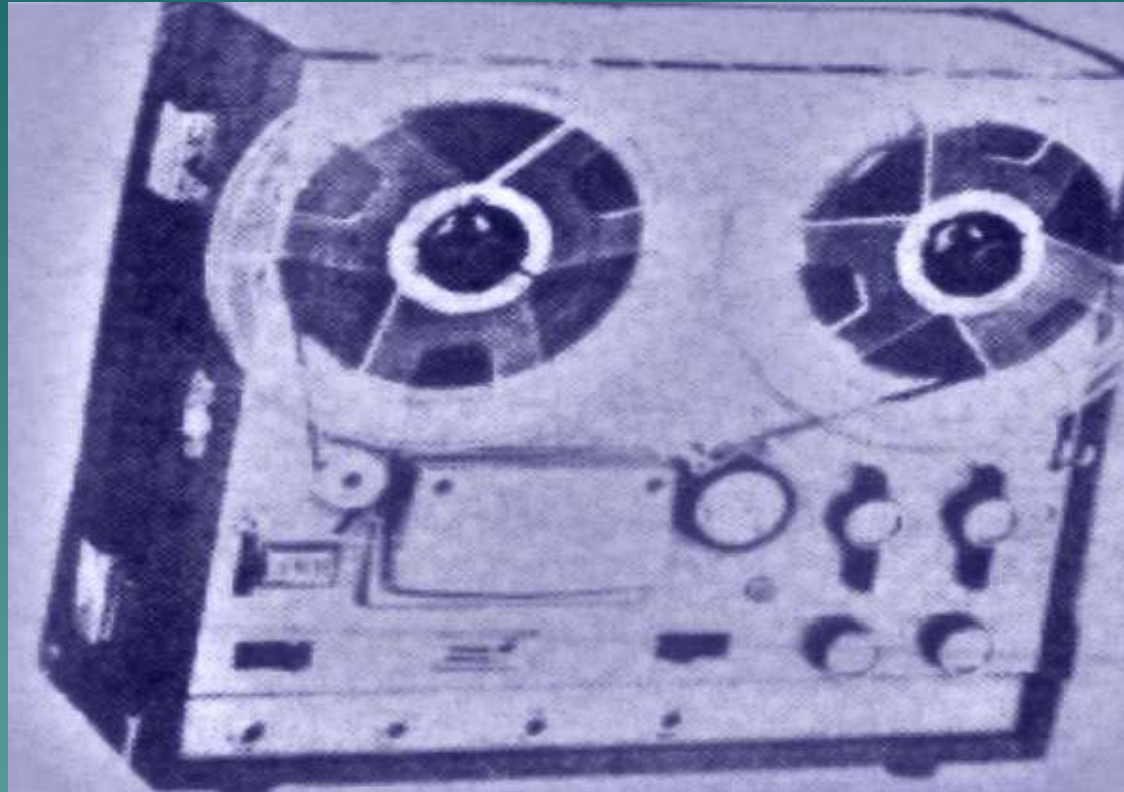
رسانه‌ها

۲- نوار حلقه ای

برای ضبط و بخش نوارهای حلقه ای از دستگاه ضبط و بخش ریلی استفاده می شود قطر نوارهای حلقه ای استاندارد هفت اینچ می باشد

رسانه‌ها

پخش نوار حلقه‌ای

رسانه‌ها

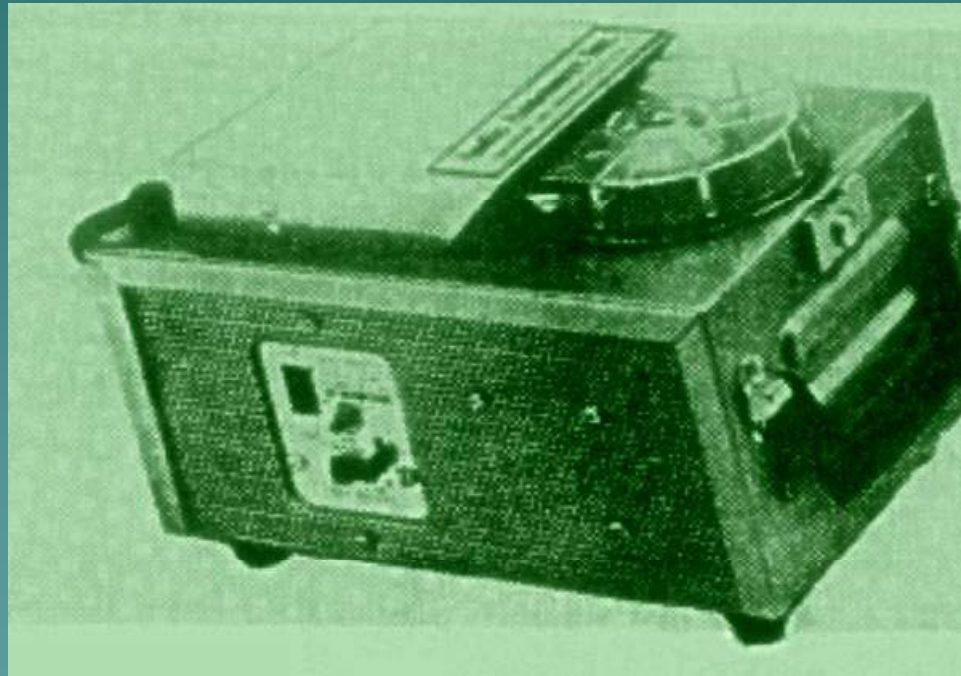
۳- نوار کارت‌تریج

یک نوار مغناطیسی است که بر روی حلقه در داخل یک محفظه قرار دارد دو انتهای نوار به هم چسبیده است عرض نوار $\frac{1}{4}$ اینچ و سرعت آن $3\frac{3}{4}$ است

رسانه‌ها

پخش صوت کارت‌ریج

رسانه‌ها

نگهداری از نوارها

۱- هر چند وقت یکبار نوار را پخش کنید تا لایه های آن به هم چسبیده نشود

۲- نوار را در حرارت و رطوبت زیاد و میدانهای مغناطیسی قرار ندهید

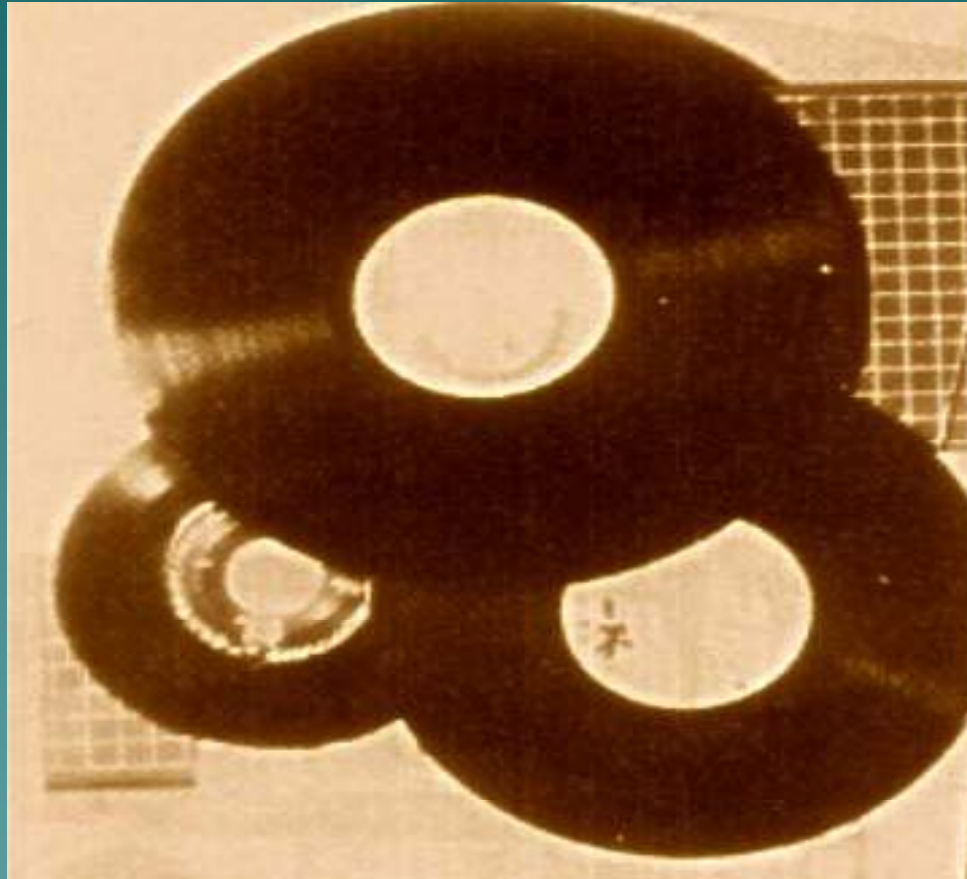
رسانه‌ها

صفحه

از جنس پلاستیک می باشد و توسط شرکتهای تجاری چیزهای
بر روی آن ضبط می شود برای بخش صفحه از دستگاه
گرامافون استفاده می شود مطالبی که بر روی صفحه ضبط
می شود پاک نمی شود اما به آسانی بر روی آن خط می افتد

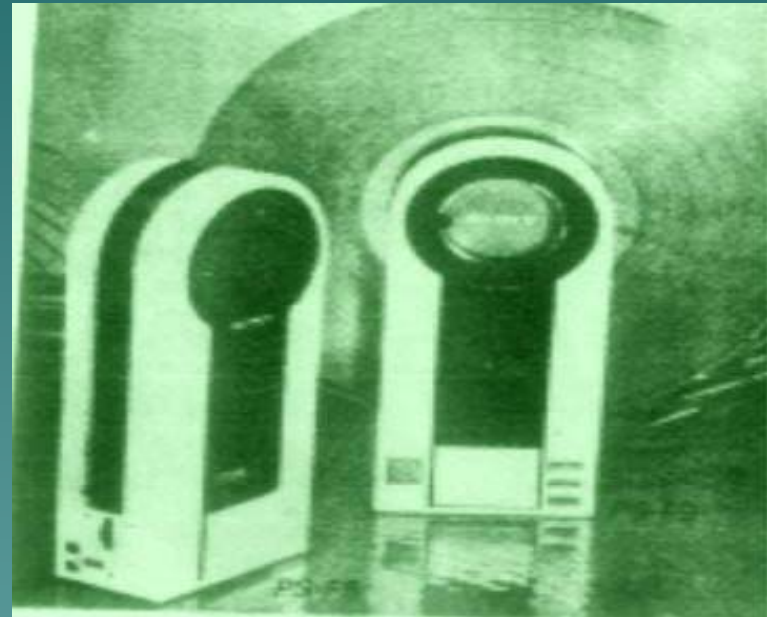
رسانه‌ها

تصویر صفحه

رسانه‌ها

چند دستگاه پخش صفحه

رسانه‌ها

صفحه لیزری (CD)

این نوع از صفحه‌ها کوچک هستند و روی آنها خط نمی‌افتد
و جای کمی را اشغال می‌کنند

رسانه‌ها

تصویر کارت شنیداری همراه با دستگاه کارت خوان

رسانه‌ها

کارت‌های شنیداری

بر روی یک کارت مقوای نوار از جنس نوار شنیداری مغناطیسی چسبانده شده است. این کارت‌ها برای آموزش لغات و همراه کردن صدا و تصویر به کار می‌روند. ۳ یا ۴ ثانیه بیشتر نمی‌توان مطالب را بر روی این کارت‌ها ضبط کرد

رسانه‌ها

تلفن

تلفن یک رسانه شنیداری است که برای منظوره‌های آموزشی کاربرد دارد تلفن‌های که در کلاس به کار می‌روند عبارتند از یک تلفن یک آمپلی فایر و...

رسانه‌ها

رادیو

رادیو رسانه‌ای است که می‌تواند در همه جا مورد استفاده واقع شود به علت حجم کم قیمت ارزان، قابلیت حمل و نقل و استفاده از برق و باتری این رسانه از پر شنودترین رسانه‌های شنیداری است

رسانه‌ها

فیلم استریپ

تصاویر ثابت شفاف هستند که بر روی فیلم ۳۵ میلیمتری
تصویر برداری شده اند بعضی از فیلم های استریپ همراه
صفحه و بعضی همراه نوار هستند

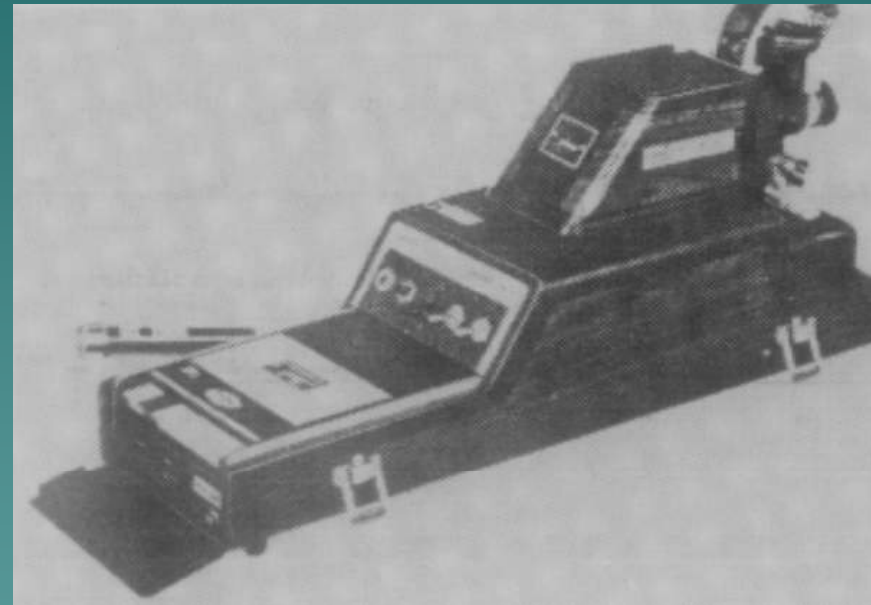
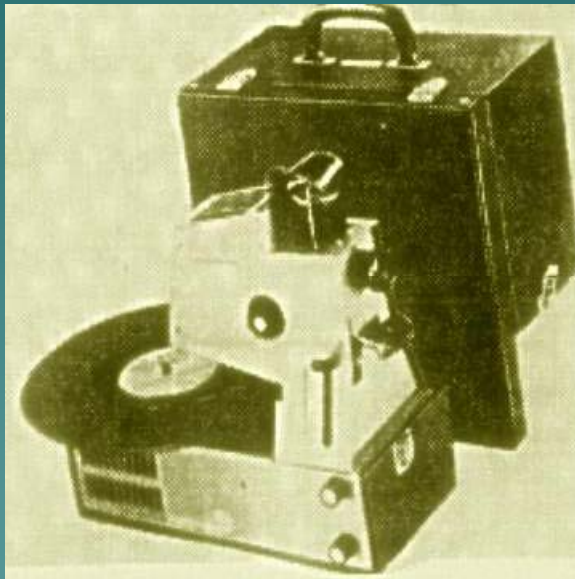

رسانه‌ها

نمونه‌ای از فیلم استریپ

رسانه‌ها

نمونه‌های از پروژکتور فیلم استریپ

رسانه‌ها

اسلاید

تصاویر شفاهی هستند که بر روی یک فیلم (۳۵، ۱۲۰، ۱۲۶ یا ۱۲۷ میلیمتری) تصویر برداری شده و در قابهای ۵*۵ سانتیمتر فلزی مقوایی یا پلاستیکی قرار داده می شوند

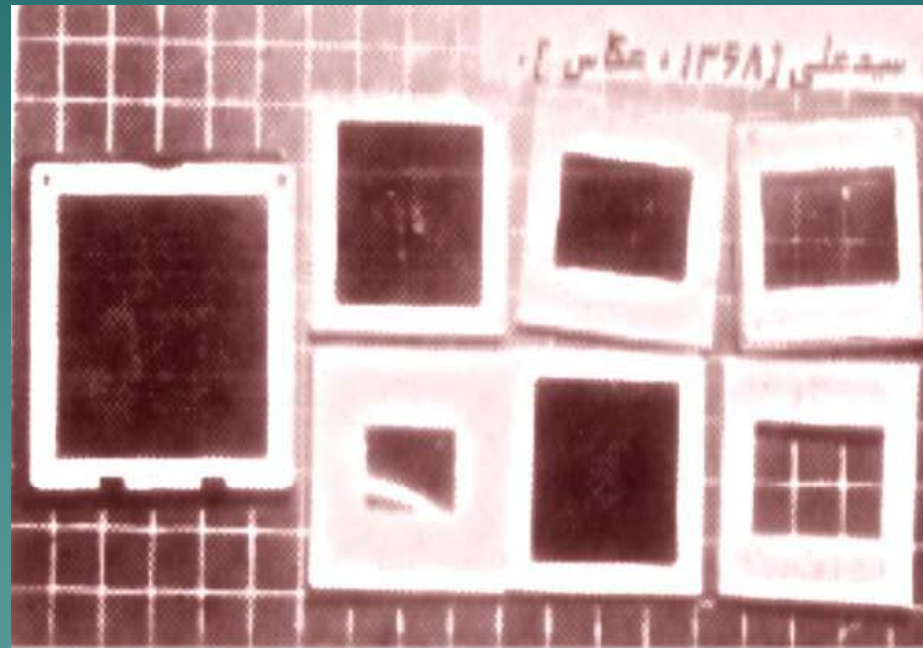
رسانه‌ها

اسلاید

اسلاید ها را با دستگاهی به نام پروژکتور اسلاید نشان می دهند
هزینه اسلاید ها و نگهداری آنها نسبت به فیلم استریپ زیاد است

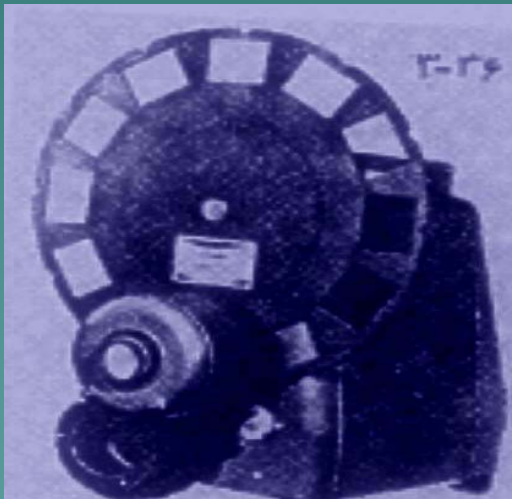
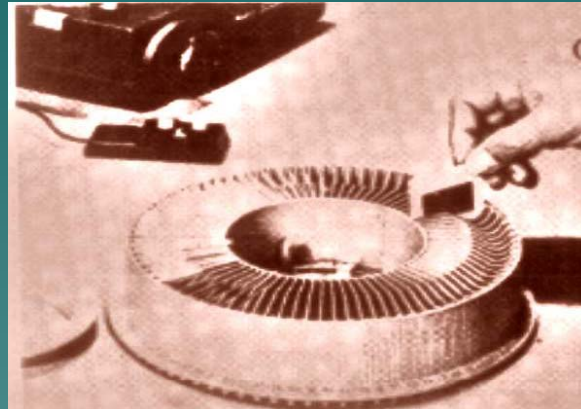
رسانه‌ها

چند نمونه از اسلاید

رسانه‌ها

چند نمونه از دستگاه پروژکتور اسلاید ناطق

رسانه‌ها

اسلاید ناطق

صدای مورد نیاز اسلاید ها معمولاً بر روی یک نوار کاست جدا گانه ضبط می شود

رسانه‌ها

طلق شفاف

یک رسانه دیداری شفاف است که از تصویر رنگی یا سیاه سفید بر روی سطحی از استات یا پلاستیک شفاف تشکیل شده است

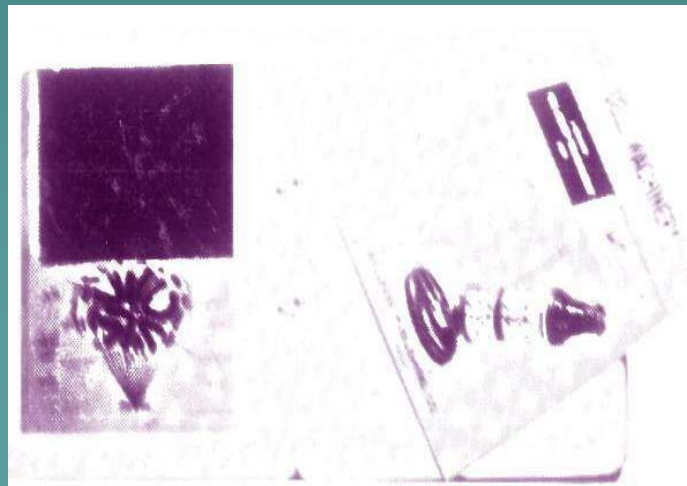

رسانه‌ها

انواع طلق شفاف

۱- الف طلق شفاف تکی

در اندازه‌های مختلف موجودند و برای راحتی حمل و نقل آنها را داخل قابی مقوایی قرار می‌دهند

رسانه‌ها

انواع طلق شفاف

ب- طلق شفاف پوششی

گاه برای نشان دادن مرحله به مرحله یک موضوع به جای استفاده از چند طلق فقط از یک طلق استفاده می‌کنند اما بخشهای از آن را با کاغذ می‌پوشانند

رسانه‌ها

انواع طلق شفاف

ج – طلق شفاف مجموعه ای

۱ – طلق معمولی

طلق های شفاف به صورت چند عدد طلق به همراه هم و همه در باره یک موضوع با شماره های متوالی می باشد

رسانه‌ها

انواع طلق شفاف

۲- طلق شفاف چند لایه

شامل چند طلق در ارتباط با یک موضوع می باشد که بر روی هر طلق بخشی از موضوع قرار دارد

رسانه‌ها

انواع طلق شفاف

۳ - طلق شفاف طوماری

لوله ای از طلق شفاف پلاستیکی که بر روی آن می‌توان با
ماژیک‌های حلال در آب می‌توان بارها مطالب درسی را روی
آنها نوشت

رسانه‌ها

انواع طلق شفاف

۳ - طلق شفاف طوماری

لوله ای از طلق شفاف پلاستیکی که بر روی آن می‌توان با
ماژیک‌های حلال در آب می‌توان بارها مطالب درسی را روی
آنها نوشت

رسانه‌ها

انواع طلق شفاف

(۴) طلق شفاف متحرک

بخشهایی از طلق را که می‌خواهند متحرک باشند با مواد پولاریزه می‌پوشانند سپس با قرار دادن یک صفحه چرخان در مقابل عدسی توهم حرکت را در بیننده ایجاد می‌کنند

رسانه‌ها

مزایای طلق شفاف

– ارزان قیمت بوده و نسبت به تابلوی گچی بهداشتی تر هستند

– در کلاس روشن کاربرد دارند و با استفاده از ظروف شفاف می‌توان بعضی از آزمایشها را به دانش آموزان نشان داد

رسانه‌ها

محدودیت های طلق شفاف

– توزیع و گذاشتن طلق های شفاف نسبت به فیلم استریپ مشکلتر است

– طلقهای شفاف رنگی گران هستند

– نگه داشتن طلق های شفاف مشکل است

– بعد از عوض کردن طلق، نور سفید اورهد چشم را اذیت می کند

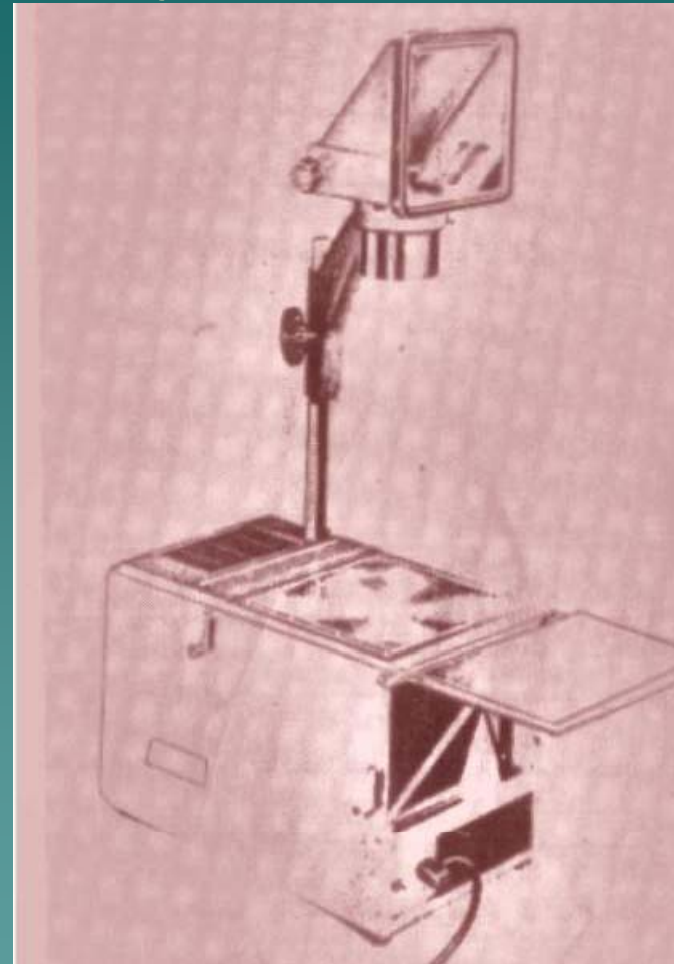
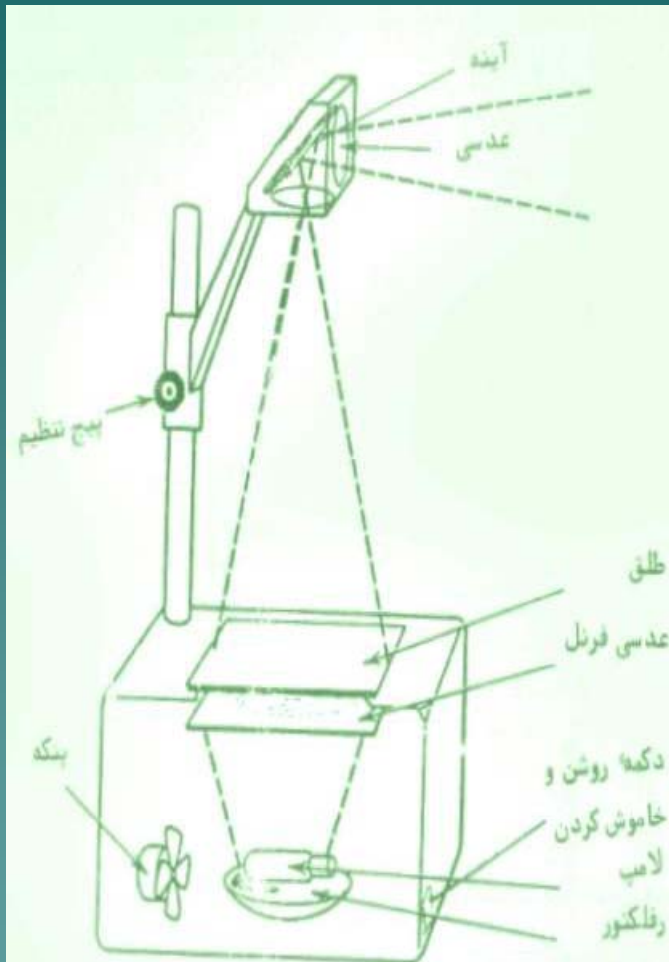
رسانه‌ها

پروژکتور اوره‌د

طلقهای شفاف را به صورت تصاویری روشن بر روی پرده نمایش می‌دهد و می‌توانم از آن به عنوان یک تابلو نیز به کار گرفت در کلاس روشن نیز می‌توانم از این دستگاه استفاده کرد

رسانه‌ها

دستگاه اورهد و نمای داخلی آن

رسانه‌ها

معیارهای ارزیابی از مواد دیداری ثابت – و مواد
دیداری – شنیداری ثابت

– تصاویر مناسب هدف و وضوح کامل داشته باشند

– کیفیت رنگ تصاویر دارای سطح بالا و شلوغ و در هم نباشد

رسانه‌ها

معیارهای ارزیابی از مواد دیداری ثابت – و
مواد دیداری – شنیداری ثابت

– تصاویر تمیز بوده و در تهیه آنها رعایت دقت شده باشد

– تصاویر و کلام با هم همخوانی داشته و کلام خیلی بیشتر
از تصاویر نباشد

رسانه‌ها

فیلم

- یک سلسله تصاویر ثابت که پشت سر هم و با سرعت از یک جسم در حال حرکت تصویر برداری شده اند
- هر تصویر ثابت یک فریم می باشد

رسانه‌ها

رسانه‌های شنیداری – دیداری متحرک و دیداری متحرک

این رسانه‌ها از فیلم (ناطق و صامت) و نوار ویدئو تشکیل
می‌شود

فیلم و نوار ویدئو برای آموزش اطلاعات کلامی، تغییر
نگرش و آموزش تکالیفی که نیاز به تمیز دادن جنبه‌های
دیداری است مفید می‌باشند

رسانه‌ها

صدا

فیلمهایی را که دارای صدا هستند فیلمهای ناطق می گویند

فیلمهای ناطق سه گونه‌اند

۱- ناطق نوری (اپیک) (ضبط صدا به طریق نوری صورت
می‌گیرد)

رسانه‌ها

صدا

۲- ناطق مغناطیسی (مگنت) (در حاشیه آن نوار قهوه‌ای رنگ بسیار نازک چسبانده شده است

۳- دو بل باند (نوار صدا و فیلم جدا از یکدیگر هستند)

رسانه‌ها

صدا

۲- ناطق مغناطیسی (مگنت) (در حاشیه آن نوار قهوه‌ای رنگ بسیار نازک چسبانده شده است

۳- دو بل باند (نوار صدا و فیلم جدا از یکدیگر هستند)

رسانه‌ها

صدا

۲- ناطق مغناطیسی (مگنت) (در حاشیه آن نوار قهوه‌ای رنگ بسیار نازک چسبانده شده است

۳- دو بل باند (نوار صدا و فیلم جدا از یکدیگر هستند)

رسانه‌ها

انواع فیلمها

۱- فیلم ۸ میلی متری

۲- فیلم ۱۶ میلی متری (فیلم آماتوری)

۳- فیلم ۳۵ میلی متری (فیلم سینمایی)

۴- فیلم ۷۰ میلی متری (فیلم سینمایی)

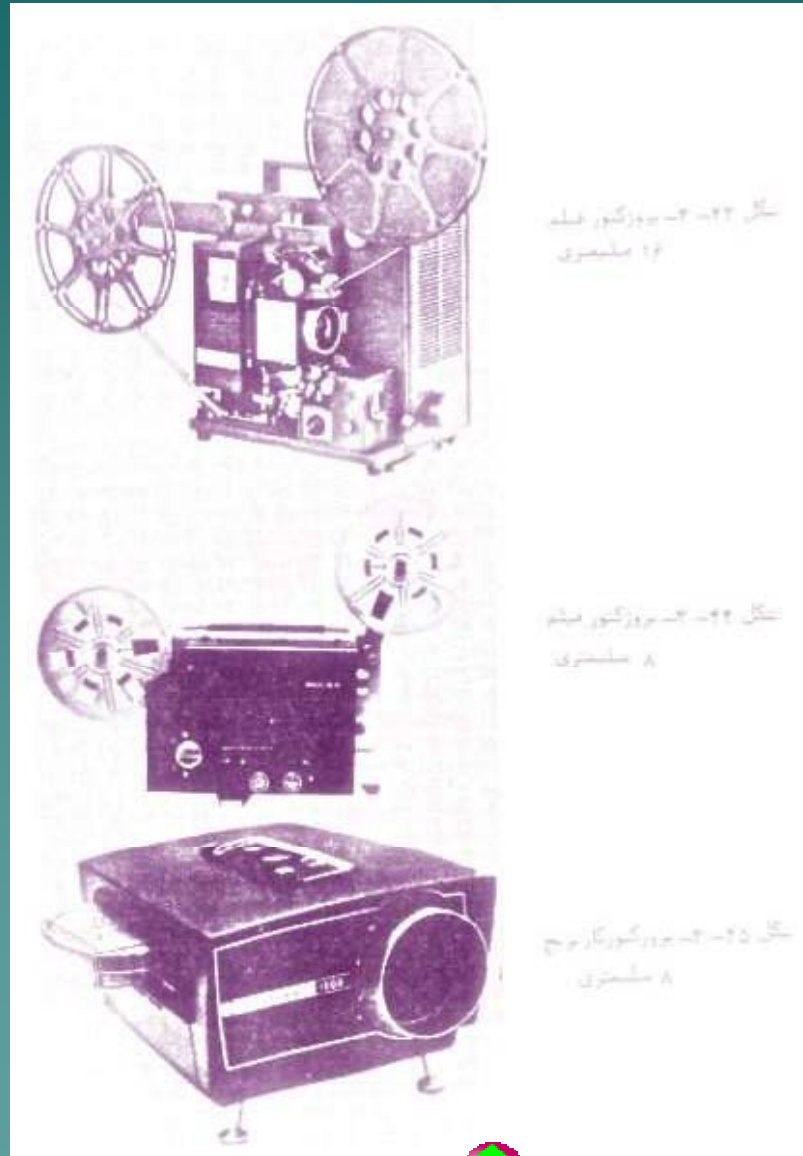
رسانه‌ها

پروژکتور فیلم

برای نمایش فیلم از پروژکتور فیلم استفاده می‌شود برای هر نوع فیلم پروژکتور مخصوصی وجود دارد

رسانه‌ها

تصویر چند پروژکتور فیلم

رسانه‌ها

محدودیت‌های فیلم

- تولید فیلم کاری پر هزینه وقت‌گیر می‌باشد
- قیمت پروژکتورهای نمایش دهنده فیلم نیز گران هستند

رسانه‌ها

محاسن فیلم

به کمک فیلم می توان بر مشکل زمان و مکان فائق آمد با
کمک فیلم می توان از رویدادهای طبیعی که با چشم غیر
مسطح قادر به دیدن آنها نیستیم تصویر بگیریم

رسانه‌ها

نوار ویدئو

مانند فیلم عمل می‌کنند و می‌توان آنها را برای رسیدن به همان هدف‌ها به کار برد دارای چهار ویژگی صدا تصویر و رنگ و حرکت می‌باشند

دستگاهی که به کمک آن می‌توان نوار ویدئو را نشان دهیم تلویزیون است

رسانه‌ها

محاسن ویدئو

- احتیاج به تاریخ کردن اتاق ندارد
- کار کردن با آن بسیار آسان است

رسانه‌ها

محاسن ویدئو

- احتیاج به تاریخ کردن اتاق ندارد
- کار کردن با آن بسیار آسان است

رسانه‌ها

سه بعدی‌ها

بهترین نوع رسانه‌ها برای ایجاد تجارب واقعی اجسام سه بعدی هستند

هنگام تجزیه کردن اجسام سه بعدی از تمام حواس استفاده می‌شود

رسانه‌ها

محاسن

رنگ و اندازه‌ی آنها واقعی است و یاد داری در آنها زیاد است

رسانه‌ها

محدودیت‌ها

مطالعه‌ی درونی جسم و جدا کردن بخشهای آن امکان پذیر نیست اندازه و فاصله‌ی مکانی و زمانی نیز از محدودیت‌ها می‌باشد

رسانه‌ها

نمونه

یک سیستم حقیقی که کلیدی خصوصیات گونه‌ی خود
را دارد

رسانه‌ها

برشها

برشها تمام ویژگی‌های مدل را دارند با این تفاوت که مطالعه‌ی درونی را امکان پذیر می‌سازند

رسانه‌ها

مدل‌ها

نماینگر اجسام واقعی هستند که در آن اندازه به دقت
بازسازی، کوچکتر یا بزرگتر شده اند

رسانه‌ها

منابع انسانی و موقعیت‌ها

– گاهی می‌توان یادگیرنده را به خارج از فضای آموزشی و به درون محیط یادگیری برد (موقعیت)

– و گاه می‌توان منابعی را از محیط انتخاب کرد و به داخل کلاس آورد (منابع انسانی)

رسانه‌ها

۱- گردش علمی

یک سفر آموزشی است که از پیش به دقت طراحی و برنامه‌ریزی می‌شود طی آن افراد به مشاهده مستقیم مکان، شیء، یا دستگاه می‌پردازند در گردش علمی فعالیت‌های را که قبل، در ضمن، یا بعد از گردش علمی باید انجام بگیرد برنامه‌ریزی شود

رسانه‌ها

۲- دعوت از افراد

دعوت از معلمین دیگر مدرسه ، والدین دانش آموزان ، و سایر متخصصین جهت سخنرانی محیط آموزشی را غنی می سازد

رسانه‌ها

کامپیوتر

- کامپیوترها قدرت مغز بشر را گسترش داده‌اند
- کامپیوتر ماشینی است که می‌تواند اطلاعات را ذخیره کند
- پردازش کند و در صورت امکان بازخوانی کند

رسانه‌ها

استفاده از کامپیوتر در کارهای تحقیقاتی اداری تجاری

– انجام کلیه‌ی اعمال ریاضی، تهیه لیست حقوقی

– کنترل حضور و غیاب، تنظیم لیست خرید و فروش

رسانه‌ها

استفاده از کامپیوتر در آموزش

– آموزش به کمک کامپیوتر (تمرین و تکرار)

– آموزش بر اساس کامپیوتر

– تدریس بر اساس مدیریت کامپیوتری

رسانه‌ها

استفاده از کامپیوتر به عنوان سرگرمی

بیشتر سرگرمی‌ها دارای هدف آموزشی بوده و حل مساله را آموزش می‌دهند

بازی شطرنج - طراحی پیچیده - رسم نقاشی - تفکر بر مبنای اطلاعات

رسانه‌ها

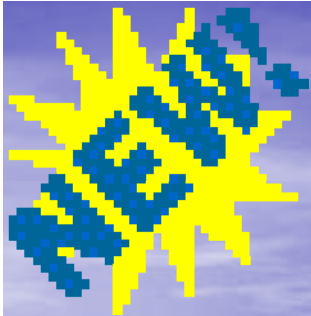
پایان

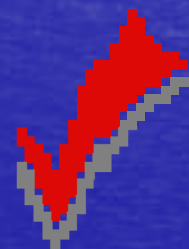

پایان

افکھی شلماش سهردهشت www.giareng.com

آیا میخواید از برنامه خارج شوید؟

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com